Ժ. ՏԱՐԻ 2888 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 11 ՀՈՒՆԻ 4386 20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1893 22 ՌԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1311 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

Նամակ կամ որ և է յօդուած դրութիւն պէտք է ուղղել
առ Խմբագրութիւն
ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դրամով	150
» »	Վեցամսեայ	75
» »	Եռամսեայ	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	28
Ընծայ թուղթի վրայ	Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի		Ղուռ. 50

Խմբագրութեան ուղարկուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի դարձուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 20/2 ՀՈԿՏ. 1893

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԶՕՂՐԱՓԻՈՆ

Տարւոյս ձմրան մէջ, «Ցուռնալ Հաւատարմութեան Բերայի» խորագրին տակ կարգ մը խմբագրականներ հրատարակելով, տեղեկութիւններ տուինք Բերայի Ցունաց կրթական և գրական հաստատութիւններուն վրայ։ Այն յօդուածներ յոյն մամլոյն մէջ արձագանգ գտած ըլլալով, նորաշէն Զօղրաֆիոն վարժարանի Տնօրէնութիւնը պատիւ ըրած էր Արեւելքի Խմբագրութիւնն ալ հրաւիրելու բացման հանդիսին, որ երէկ տեղի ունեցաւ։ Ինչպէս յիշեալ յօդուածոց մէջ կանուխէն նշանակած էինք, Զօղրաֆիոն Բերայի գեղեցկագոյն շէնքերէն մին է, ուր չեն պակսիր գեղեցիկ շէնքեր, իսկ իբրեւ դպրոցական շէնք, պարզապէս օրինակելի է։ Շինուած և կահաւորուած է 13,000 օսմ. ոսկւով, հայթայթուած կամաւոր նուէրներով։ Վսեմ. Խրիստաքի էֆ. Զօղրաֆոս 10,000 ոսկի, Պ. Զարիֆի 2,200 ոսկի տուած են, և 3,000 ոսկի զանազան նուէրներ, այնպէս որ շինութեան և կահաւորման ծախքն հայթայթուելէ ետեւ, դպրոցը բացուած է անտոկին մէջ 3,000 ոսկւոյ պատրաստ գումարով մը։ Երիտասարդ ճարտարապետ Պ. Բէրիքլէս Ֆոթիատէս ստորագրած է շէնքին ճակատն, ինչպէս պատկերհանը կը ստորագրէ իր նկար, և իրօք պատուաբեր ճարտարապետութիւն մ'է այն։ 1,225 քառ. կանգունի վրայ, ուղղանկիւն և համակ քարաշէն վարժարան մ'է սա 33 մէտր ճակատով Սուրթէբազի փողոցին մէջ, Կալս. Լիսէի պարտէզին վրայ նայող։ Ճակատն և մեծ դուռն աքանչելապէս զարդարուած են սիւներով, Ցունաց դորիական և յոնիական ոճերով։ Ընդարձակ գաւիթին երկու կողմը, սենեակ մը ծնողաց և զաւակաց տեսակցութեան համար, գծագրութեան սրահ մը 70 մէտր, և նոյն մեծութեամբ բնագիտութեան սրահ մը։ Աւելի ներս, մեծ բակին վրայ, տնօրէնին սենեակն, աշակերտաց զգեստ պահելու տեղեր, բնալուծութեան աշխատանոց, բնագիտութեան դասարան և մատենադարան։ Զբօսանքի բակը, մարմնամարզական գործիներով զարդարուած, 250 մէտր է, և դուռն ունի Աղա Չէշմէ փողոցին վրայ։ Ստորնայարկը կան քալորիֆէրի հնոցն, և երեք ճաշարանք։ Սանդուխ մը կը տանի Ա. յարկն, ուր են դասարանք թաղային վարժարանին, ուրիշ սանդուխ մ'ալ գիմնազիոնի դասարաններուն։ Ա. յարկի կեդրոնը գրաւած է 200 մէտրնոց սրահ մը, որ ըստ կամս կրնայ վերածուիլ երկու մեծ դասարանի՝ անցքով մը բաժնուած։ Այն մեծ սրահին չորս կողմերը կան դասարաններ։ Բ. յարկը՝ նմանապէս. միայն թէ մեծ սրահին տեղ ուրիշ երկու դասարանք կան, և սենեակ մը դասատուաց համար։ Գ. յարկն է ձեղնայարկն, ուր կը յանգին դպրոցին օդը փոխելու ծառայող խողովակներն, որոց արտադրած գէշ օդը շուտով կը փոխուի զօրաւոր օդաձայն գործիներով։ Հոն կայ նաեւ երաժշտական սրահն 125 մէտր, կրկին յատակով, որպէս զի ձայնը վարի յարկերը չերթայ։ Երդիքէն՝ գեղեցիկ տեսարան Վոսփորի վարի կողմին, Մարմարայի, Գասը գիւղի և կղզեաց վրայ։ Դպրոցի մէջ ամենէն աւելի ուշադիր պէտք է ըլլալ ճեմիշներուն, առողջապահութեան տեսակէտով։ Զօղրաֆիոնի մէջ կան 12 հատ, լաւ մեկուսացուած, և ջրոյ զօրեղ հոսանքի մը ենթարկուած, որ նիւթերուն հետ ամեն գարշահոտութիւն անմիջապէս կը վանէ։ Ամեն շէնքէ աւելի դպրոցները պէտք ունին լոյսի և օդի, որպէս զի տղաք չխամրին։ Այս մասին Զօղրաֆիոն շատ լաւ վիճակի մէջ է։ Պատուհանք խոշոր են, և սախսակամածէն 1 1/2 մէտր բարձր գրուած, այն հաշուով որ լոյսն առատօրէն գայ, բայց վերէն և ձախ կողմէն։ Զորս ջեռացուցիչ գործիք կրնան ձմեռը 18 աստիճանի տարբերութիւն մը յառաջ բերել սրահներուն մէջ, այսինքն՝ եթէ փողոցին մէջ 5 աստիճան ցրտութիւն կայ, դպրոցին մէջ, անխտիր ամեն կողմը, բակին որպէս սրահներու մէջ, 23 աստիճան ջերմութիւն պիտի ըլլայ։ Տաք օդը դասարաններուն մէջ կը մտնէ ձեղունին մօտ զետեղուած խողովակներով, որք ժամն 1,000 խորանարդ մէտր նոր օդ կը ներմուծեն, և մէն մի դասարանի մէջ 80 աշակերտ ըլլալով, ըսել է թէ ժամն անձնիւր աշակերտ 13 խորանարդ մէտր նոր օդ կ'ունենայ։ Ճարտարապետը կ'ըսէ թէ Եւրոպիոյ մէջ լաւագոյն դպրոցներն անգամ աւելի մաքուր օդ չեն տար։ Զօղրաֆիոնի առողջապահական գործեաց զետեղման յատկապէս հսկած է առողջաբան ճարտարագէտ Պ. Ռիզօ, եղբայրն համանուն Տօքթորին։ Ամառն օդը փոխելու համար ուրիշ գործիք դրուած են, որով առ ժամն 30 խորանարդ մէտր նոր օդ կը սպրդի մարդ գլուխ։ Արձանագրեալ աշակերտաց թիւն է 500, որ շուտով պիտի բարձրանայ 800ի։ Տնօրէնն է Պ. Բէֆաղօս։

Մեր հայրենակից յոյն ազգը ջերմագին խնդակցութեանց արժանի է Զօղրաֆիոնի բացման առթիւ, որ կոչուած է նոր մղում տալ կրթական գործին Բերայի Ցունաց մէջ, և կը հաստատէ յառաջադէմ և զարգացեալ ոգին որով յոյն հասարակութեան վարիչք կ'ըմբռնեն ժամանակիս պահանջմունքը։ Շէնքերը, նոյն իսկ նիւթական առմամբ, անկարեւոր բաներ չեն։ Մեկ մեկ գաղափարի ամփոփումն են անոնք։ Շէնք շինելն ոմանց կարծածին պէս լոկ նիւթական բան չէ։ Շէնքէ շէնք մեծ տարբերութիւնք կան՝ առողջութեան և հանգստութեան տեսակէտով, հասարակութեան կամ նոր սերնդեան մտքին մէջ գեղեցիկին, նորին, յառաջդիմականին գաղափարն արմատացնելու և զարգացնելու տեսակէտով ալ։ Այն 800 աշակերտք Զօղրաֆիոնի ճչին փողոցը միացած տղայք չէին։ Բայց յարմարագոյն շէնք մը անշուշտ աւելի յարմար կերպիւ պիտի ծառայէ անոնց իմացական, ֆիզիքական, նոյն իսկ բարոյական զարգացման։ Նոր և փառաւոր շէնքեր, նաեւ, ազգի մը նիւթական բարգաւաճման և բարոյական յառաջդիմութեան ամենէն շօշափելի ապացոյցներն են։ Այս տեսակէտով մանաւանդ, Բերայի յոյն հասարակութիւնն, իւր գեղեցիկ և նպատակայարմար հաստատութիւններով, արդարեւ բովանդակ Ազգին պատիւը կ'աւելցնէ։ Բ. Փ.

Ս. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՅՈՒՇԵՐ

Մեսրոպ էֆ. Նուպարեան Արեւելքի Մամուլ Նոր ամսաթերթին մէջ կը շարունակէ իւր «Մանկական Յիշատակներ» շահագրգիռ պատմութիւնը պարզ և հաճելի ոճով մը։ Ստորեւ նմոյշ մը կ'արտատպենք, որ գաղափար կուտայ տեղւոյն Մեսրոպեան վարժարանի վիճակին վրայ իբր քառասուն տարի յառաջ։ — Համեմատելի դրուագներ տալով կը պատկերացնէ Ազարեգեան վարժարանը, զոր 1851ին հիմնած է Ազարեգեան Մարկոս էֆ., իրեն ընկեր ունենալով Մատթէոս էֆ. Մամուրեան, երկուքն ալ երիտասարդ ընծայուած Փարիզի Մուրատեան վարժարանէն, և նոր ու արդիւնաւոր ոճով մը ղեկավարած են. բայց տեղւոյն ազգայնոց մէկ մասին հակառակութեան և կարճամտութեան բախելով, ստիպուած են փակել երկու տարի ետքը։ «Մարկոս էֆ. Խրիմու պատերազմին ժամանակ իբր թարգման մեկնեցաւ Իզմիրէ, ուր վերադարձին Մեսրոպեան վարժարանի տեսչութեան պաշտօնն ստանձնեց 1857ին։ Իսկ Մամուրեան քանի մը ամիսէն գիմելով Կ. Պոլիս, տեսուչ կարգեցաւ Խասգիւղի Ներսէսեան վարժարանին, ուր կը դասախօսէր Ներսէս Պատրիարք, այն ժամանակ Տիրացու Պօղոս անուամբ ճանչցուած։ Ինչէ ետքն է այս մեծ աշխատաւորի նշանաւոր գիտնականութիւնն Ազգ. Պատրիարքութեան մէջ, և Իզմիրի Ս. Մեսրոպեան վարժարանի տնօրէնութեան պաշտօնը զոր վարեց 22 տարի անընդհատ», կ'ըսէ Նուպարեան էֆ.։

ՊԱՏՈՒԵԼԻՆԵՐՈՒՆ ՕՐՈՎ

Մնոցքս առաջին անգամ դրացի վարպետ խաթունին մը տուն գրին զիս, ուր սիրելի եղայ իմ հեզ բարքով և ուսումնասէր եռանդով, և ուրկէ քանի մը ժամանակէն «...» ելլելով՝ առաջնորդուեցայ Սուրբ Մեսրոպեան վարժարանն, որ Ռուբէն Անդրէաս Փափազեանի խնամոց տակ իր փառաց ծայրագոյն կատարը կը գտնուէր այն ժամանակ։

Մեսրոպեան դպրոցն՝ որ 1886ին ի նորոյ շինուեցաւ Սպարթալեան Յովհաննէս էֆէնտիի բարերար արդեամբք, 1825ին հիմնուած բաւական մեծ շէնք մ'է կրկնայարկ, որու գետինը շնորհուած էր Ապրոյեան ընտանիքէն։ Այն ատենները Իզմիրի մէջ ո՛չ մէկ հասարակութիւն ունէր այսպիսի մեծածաւալ հաստատութիւն մ'իբր վարժարան։ Երկու յարկերն ալ ճիշդ միեւնոյն յատակաձեւը կը ներկայէին։ Վեր ու վար շէնքին բոլոր երկայնութեամբ երկու ընդարձակ սրահներ 70-80 հոգի պարունակող, և որք իբր սերտարան կը ծառայէին, և այդ կրկին սրահներու չորս անկիւնները չորս չորս մեծկակ «սենեակներ» դասախօսութեանց յատկացեալ։ Վերի սենեակներէ մէկը՝ դէպ ի հիւսիս նայող՝ կը կոչուէր «...», ուր 2000է աւելի գրեանք կային, և հին դրամներու ու բնագիտական գործիներու ժողովածոյ մը։

Մեսրոպեանի վարի սրահը տարին զիս, և «...» փճակի բաւական բարձր դասաւորելով չէ թէ Պօղոս վարժապետի խնամոց յանձնուեցայ որ «Մէկ կանոնի» դասիր կուտար, և որու գլուխը հարիւրէ աւելի աշակերտք կը գտնուէին թէ՛ կառավարելու և թէ վարժելու համար, այլ Աթոռակալ Տէր Փիլիպպոս քահանայի։ Սա «Ութը կանոն» և Գործք Առաքելոց կը կարդացնէր վաթսուն-եօթսուն աշակերտներու, վարելով միանգամայն վարի սրահի ընդհանուր տեսչական պաշտօնը։ Այլ միեւնոյն սրահի երրորդ և գլխաւոր դասատուն էր Ստեփան Աբէլեան, որ Գործք Առաքելոցի հետ նաեւ Ներիկոյ ընթերցանութեան բարձր դասը կ'աւանդէր քառասուն-յիսուն աշակերտներու, Ծաղիկ և պատրաստիքան (այս անուններն առանց գրութիւն չունէին այն ժամանակները) միացած էին ուրեմն մի և նոյն բաժնի մէջ, որու «վարի սրահ» ընդհանուր անունը կը տրուէր, ինչպէս կար «վերի սրահ» (ուսումնարան անունը տակաւին անծանօթ), Անդրէաս վարժապետի անմիջական խնամոց և հսկողութեան տակ։ Ըստ ամենայնի հին դրութեամբ նախնական ամենախեղճ կրթութիւն մը կ'աւանդուէր այս «վարի սրահին»ին մէջ, որ հազիւ ուրեմն Անդրէաս վարժապետի ուշադրութեան առարկայ կ'ըլլար, և ուր հոգաբարձութիւնը հազիւ ոտք կը կոխէր ներկայութեան հարեւանցի պարտք մը կատարելու համար։ Ի բնաճ բաղդի ապառաժն Մեսրոպեան դպրոցի այս կարեւոր բաժինը՝ որ փոքր ինչ բարելաւման աշխարհ կը յղացնէր, պաշտօն ունէր պատասխանել երկու հարիւրէ աւելի նորածիլ մանկտի—ազգին ապագայ մէջ մէկ յոյսերը—մինչեւ որ ասոնք երկար և ամուլ մեթոտներով Ընթերցանութեան, համառօտ Քրիստոնէականի, Գեղագրութեան, Թուաբանութեան—ինչպէս նաեւ տարերքի—հարկ եղած ընթացքը լրացնէին։ Ուսմանց այս համեստ ծրարը շալկած՝ աշակերտք ուր ուրեմն քովերի մեծ սրահը կ'առաջնորդուէին, որ անդնտ շէնք մ'էր և վերի ու վարի սրահներու մէջէ, երբ փոխանցում կը ծառայէր։ Հոս քանի մը մանր ուսմունքներէ զատ գրաբար Քերականութեան դաս կ'աւանդէր հանգուցեալ Յակոբ Ոսկանեան, եղբայր Ստեփան Ոսկանեանի։

Յակոբ Ոսկանեան, առ հասարակ «եղբայր Յակոբ» անուամբ յիշուած Իզմիրի մէջ, և որուն աշակերտած չեմ բնաւ, գովելի յատկութիւն մ'ունէր՝ նախանձախնդիր էր նա մաքուր աշխարհաբարի, զոր կ'ոստէր և հեղինակ ա՛յնքան պիտի նըրբատեսէր օր մ'իբր մեծանուն եղբայրն Արեւելքի և Արեւմուտքի միջոցաւ։ Անգութ «եղբայր Յակոբ» զիտմամբ կ'աշխատէր ոճական աշակերտը թաթի պատիժ տալու անպատում հաճոյքը վայելելու համար։(*)

(*)—Եղբայր Յակոբէ առաջ այս սրահի մէջ կը դասախօսէր վախճանեալ Յովհաննէս Տաշճեան, երեւելի՝ ինչպէս կը պատմեն, իր խուժգուժ վարմունքներով։ Իր ձեռամբ խեղած, ականջը խուլցած և նոյն իսկ հիւանդացած մնացած աշակերտներու անուններ կը յիշուին...։

«Եղբայր Յակոբի սրահէն աշակերտք հազիւ ուրեմն իր փափաքելի մուտքը կ'ընէր «վերի սրահ»ի մէջ ու Անդրէաս համբաւաւոր վարժապետի դրէթէ առանձնական (exclusif) խնամքներու յանձնելով կը վայելէր։ Եւ ստուգիւ այդ «վերի սրահ»էն կը սկսէր Մեսրոպեան վարժարանի բուն համբաւը։ Ո՛չ ոք վերան կը բանար, ո՛չ ոք գիտութիւն կ'ընէր ստորին բաժնի ողորմելի դրութեան վրայ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍԸՐ ԵՒ ՊԻՍՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆ.—Աւստրիկ Վիլհէլմ Կայսեր կողմէ առ Պիսմարք իշխան ղրկուած հեռագիրը Մեպա. 7/19 թուով.

ԿԱՅՍՐ, ԱՌ ԻՇԽԱՆ ՊԻՍՄԱՐՔ Ի ՔԻՍԻՆԿԷՆ

«Ցաւօք լսեցի թէ Ձեր Բարձրապատուութիւն ծանրապէս հիւանդացեր է։ Որովհետեւ միեւնոյն ժամանակ, փառք Աստուծոյ, իմացայ թէ աղէկանալու վրայ էք, սրտագին ուրախութիւնս կը յայտնեմ։ Փափաքելով որ ձեր ապաքինութիւն կատարեալ ըլլայ, և գիտնալով որ ձմեռը Վարցինի և Ֆրիտրիխսրուէի կլիման անյարմար է, կը խնդրեմ Ձեր Բարձրապատուութենէն որ ի կեդրոնական Գերմանիոյ գտնուող իմ դղեակներէս մին մէջ հաստատէ իւր բնակութիւնը։ Իմ արքունեաց Մարէշալին հետ կարգադրել, յետոյ, Ձեր Բարձրութեան ցոյց պիտի տամ յարմարագոյն դղեակը։» ՎԻԼՀԷԼՄ

Աւստրիկ իշխանին պատասխանը.

ՔԻՍԻՆԿԷՆ, ԱՌ ՎՍՀ. ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՅՍՐՆ Ի ԿԻՒՆՍ

«Ամենախորին յարգանօք շնորհակալութիւնս կը յայտնեմ Ձեր Վեհափառութեան, որ հաճած է շնորհալի կերպիւ հետաքրքրուիլ իմ հիւանդութեանս և բարելաւութեանս։ Շնորհակալ եմ նաեւ այն հոգածութեան համար, որով կլիմայական տեսակէտով նպաստաւոր բնակութիւն մը կ'առաջարկուի ինձ՝ ապաքինութեանս կատարելագործելու համար։ Այս շնորհալի մտադրութեանց համար յարգալից երախտագիտութիւնս յայտնելով հանդերձ, համոզուած եմ որ եթէ Տէրը կամենայ իմ ապաքինութիւնս, առաջուդ հաւանօրէն աւելի նպաստաւոր պիտի ըլլայ իմ վաղեմի բնակարանս, իւր անփոփոխ կազմութեամբ և շրջապատող առարկաներով։ Որովհետեւ իմ յանկարծ ջղային բնութիւն ունիմ, բժիշկս հետ կը հաստատէ թէ ձմեռն հանդարտօրէն իմ բնակարանիս և սովորական զբաղմանցս մէջ անցընելով, աւելի ապահովապէս կրնամ առողջանալ, և հետեւապէս տեղափոխութիւնս և ցոյց վայր ինձ համար նոր միջավայրի մը մէջ հաստատուիլս, ինչպէս հարկ է որ ըլլայ Ձերդ Վեհափառութեան շնորհալից գիտաւորութեանց կիրառութեամբ, ձեռնտու չէին կրնար ըլլալ, իմ ծերութեանս պատճառաւ, ջղային գրգռութեանս մէջ սովի ունեցած չափաւորութիւնը դարմանելու համար։ Տքթ. Շվէնինկէր գրաւորապէս պիտի պատճառաբանէ այս համոզումս, որ նաեւ իմ համոզումս է։» ՊԻՍՄԱՐՔ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹՔ.—Ամենէն առաւել պետական արժեթուղթերն ամենէն քիչ շահ տուողներն են։ Այս տեսակէտով առաջին են անգլիական Քոնսոլիտէններն, որք 99 կ'արժեն, ամենէն սուղ են, և այս հաշուով 100էն 2.76 տոկոս կուտան։ Ետոյ կուգան Ֆրանսականք, մշտնջենական 3% Ռանդն 98.25 արժէքով, 100էն 3.05 շահ կուտայ. և փոխելի 3% Ռանդն 98.70էն 3.04։ Իսկ 4 1/2 % Ֆրանսականն ի մօտոյ պիտի շնջուի և միւսներուն հետ միասին 3% պիտի ըլլայ։—Յետոյ կարգաւ կուգան—3% Բելճիքականն, որ 484 արժէքով 3.05 տոկոս կուտայ. զի Ֆրանսայի կողմէ երաշխաւորեալ, ֆրանսական արժեթուղթի պէս է։ Զուիցերիոյ 3 1/2 արժեթուղթն որ 102.50 կ'ընէ, կը բերէ 3.40 առ 100 շահ։ Եգիպտական Միացեալն 103 ֆր. արժէքով 3.90 շահ կուտայ առ 100 ֆր։ Ռուսականք Եգիպտականներէն քիչ մը աւելի շահ կուտան, 4 առ 100 արժեթուղթն 3.98 ֆր։ Աւստրիականն 97.90 արժէքով 4.09 և հունգարականն 94.10 արժէքով 4.24 առ 100 շահ կուտան։ Օսմանեան Փոխառինէ արժեթուղթը որոց եւս տոկոսն Հանրային Պարտուց Վարչութենէն կը վճարուի 442.50 ֆր. արժէքով, ըսել է թէ այս թուղթը գնելու համար տրուած ամեն 100 ֆր. 4.30 ֆր. շահ կը բերէ։ Դ. Սէրին կուտայ արդի գնով 4.47 առ 100 շահ։ — Իտալական արժեթղթոց հետ, կը մտնենք վիճելի թղթոց կարգին մէջ։ 5 առ 100 իտալական արժեթուղթն որ 83.95 կ'արժէ, կուտայ 5.18 ֆր. շահ։ Քանի տարիէ ի վեր Իտալիա փոխառութեամբ կը վճարէ իւր տոկոսները։ 4 առ 100 Սպանիական Արտաքինն իջած է 64.25ի, որով 6.25 առ 100 շահ կը բերէ։ Սպանիական գանձային յոռի վարչութիւնը գործերն այս վիճակին բերած է։ Իսկ Փորթուկալի և Արժանթինի թուղթերն այլ եւս վստահելի բաներ չեն։ Հելլենականներուն արդի խեղճութիւնն ալ ծանօթ է։ 1881ի 5 առ 100 փոխառութիւնն ինչպէս 195.50 ֆր. ինկած ըլլալով, տարեկան շահը 12.40 առ 100ի կուգայ։ Ամենէն շահաւոր թուղթն է ուրեմն, խնդիրը վստահելէն կախում ունի միայն։ Յարգելի եւրոպական օտար հսկողութիւնը մերժուի, հելլենական թուղթերը բարձրանալիք չունին կ'ըսուի։—Այս հաշիւներէ կ'երեւի թէ ամեն վստահելի թուղթերու տարեկան տոկոսն եւս քան զեւս կը միտի 100էն 3 ըլլալու։ Միայն անգլիականք ասկէ ալ վար իջած են արդէն։

ՀՆՏԱՒՏՆ ԵԳԻՊՏՈՍ.—Որովհետեւ կ'ենթադրուի թէ ուխտագնացութիւնք կը վերջանան ամսոյս վերջն, Էլ Թօրի, Բասմալլարի և Նաբլի մաքրանոցք ա՛լ չպիտի շարունակուին։ Եգիպտացի եւ ուրիշ 42,232 ուխտաւորք Սուէզէն անցնելով ուխտի գացած էին, որոնցմէ 30,388ն դարձան, ի միասին հաշուելով նաեւ զանոնք որ չեն ուզած դեռ իրենց մաքրանոցի պայմանաժամը։ Ջեղ մ'ընելէ ետեւ ի հաշիւ այն առեւտրական մարդոց որք հոն կը մնան յԱրաբիա, կը հետեւի թէ մեռեալք 25 առ 100 համեմատութեամբ են, մահուան պատճառ ըլլալով կամ հիւանդութիւնք կամ ուրիշ հիւանդութիւններ։ Իսկ ամեն տեղերէ եկած ուխտաւորք 200 հազարի չափ կը հաշուին, և ասոնց մէջէն որչափ մեռած ըլլալն հասկնալու համար մ'ր և է հաշիւ չէ հրատարակուած դեռ։

ՌՈՒՍԻԱՑ ելմտական նախարարը պաշտօնապէս կը հերքէ այն զրոյց թէ

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (42)

ԺԻՒԼ ԼԸՄԻՆԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ՄԵՌԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԱԿՈՒՄԲԸ

—Օ՛հ, անկարելի է։ Այն մարդը որ ի Քամպոճ բաղնիկներու մէջ մեռաւ, ճիշդ այս երիտասարդին հայրն է։ Եւ սակայն, կը համակերպիմ ձեր որոշումին, պիտի պատմե՛մ։

Այս կարճ խօսակցութեան միջոցին, Մարսիալ վեր առած էր գլուխը։ Իր խօսքերուն մէջ սոյն, չէր հետեւած այս միջադէպին զանազան դարձուածներուն և չէր հասկցած ընդմիջման պատճառը։

—Շարունակեցէք, ըսաւ Ատամ, խօսքը Պ. տը Թոմերվիլի ուղղելով։

Եւ սա վերսկսաւ ընթերցումը.

«Հօրս արձակած խօսք, անհեթեթ ձայները տեսակ մը սոսկում ազդեցին մեզի։

«—Ի՞նչ կ'ըսէք, գոչեց մայրս։

«—Ա՛հ, չէք կրնար հասկնալ զիս, ըսաւ հայրս, որուն գլուխը ցցուեցաւ յաղթութեան անճառ արտայայտութեամբ մը։ Հէքռէօ Թագաւո՛րը, վերջին վեհապետը Քմլըրներու այն ազգին, որ աւելի քան տասնըհինգ դար առաջ, կ'իշխէր արեւելեան աշխարհի առաջին կայսրութեան վրայ... Զարմանքով կը դիտէք զիս, կը մտածէք թէ խելքս գլո՞ւխս է։ Լաւ ուրեմն, մտիկ ըրէք։ Նայեցէք սա արձանին, որ եւթէ կտորներու բաժնուած է, քանի մը տարիէն անհետ պիտի ըլլայ, գետնին խորքերուն տակ ծածկուելով։ Բայց այն օրն երբ երեւան ելլայ, դուք, սիրտիս սիրելագոյն արարածները, դուք աշխարհիս էն հարուստ և էն հզօր մարդիկը պիտի ըլլաք։

«Երեսը խանդով կը ճառագայթէր։ Մենք ալ յանկարծ համակուած էինք այն հաղորդական եռանդէն։ Եւ իմ վրաս մանաւանդ, երիտասարդ, խանդավառ, զօրութեամբ և փառասիրութեամբ առլի, այս երազներ, մէկէնիմէկ յուզուելով, տեսակ մը գիւթութիւն առաջ կը բերէին։ Ա՛հ, ո՞վ ուրեմն, տասնըհինգ տարեկանին, երիտասարդութեան յոյսերուն մէջէն չէ երազած հսկայական հարստութիւններ։ Ոսկի՜ն, ա՞յն է այս, ընչաքաղցութի՞ւն, ագահութի՞ւն։ Ամենեւի՛ն. բնածին բաղձանքն է ի ձեռին ունենալու մեծ բաներու գործին։ Մեր քաղաքակրթութեան մէջ միլիոններ կարենալ նետելը՝ մարդկային զօրութիւններն հարիւրապատկելու կարողութիւնն ունենալ, և այնու ընդհանուր գործունէութեան անհուն շրջանակն ընդլայնել չէ՞։

«—Եւ քանի՞ն նստեցաւ մեզի այս սընտուկը... և այս արձանը, հարցուց մայրս մտահոգութեամբ։

«Կը խոստովանիմ թէ՝ լսելով այս հարցումը, որ մէկէնիմէկ կ'իյնար ինչպէս սառուցիկ ջուրի սրսկում մը հրաշէկ վառարանի մը վրայ, քիչ մնաց որ մայրս ամբաստանէի եսասիրութեամբ, մտքի անձկութեամբ։ Հայրս, համակ իր ուրախութեամբ տոգորուն, տեսակ մը վայելչավարութեամբ ըսաւ.

«—Գրեթէ ոչինչ. տասնըհինգ հազար ֆրանք։

«Աղաղակ մը լսեցի։ Տժգոյն, դանդաչուն, մայրս կռնի մը կը կրթնէր չիյնալու համար. հայրս անոր քով վազեց։

«—Բարեկամուհի՛ս, գոչեց, կը պաղատիմ... մի՛ սարսափիր, մի՛ յանդիմաներ զիս այս ծախքին համար... Իմ ջանքերուս պսակումն է. հարստութի՛ւնն է... Տասնըհինգ հազար ֆրանք. հարիւրապատիկը պիտի հատուցանեմ քեզի...

«Մայրս ժպիտ մը ունեցաւ տխրաբեկ, այլ համակամութեամբ փսեմ։ Բանից հօրս ուսերէն և համբուրեց զայն։

«—Հոս գտնուած ամեն բան ձեզ կը պատկանի, ըսաւ։

«Հայրս, ետ ինչպէս ամեն հնաբէշ, դուրս ժայթքեց իր ուրախութիւնը. պահ մը ետքը, կ'օգնէի իրեն խուցը փոխադրելու այն անհեթեթ արձանին կտորները, զոր անուանած էր Հէքռէօ Թագաւորը։ Առանձին մնալով իրեն հետ, յանդգնեցայ հարցնելու թէ ով էր այդ թագաւորը, որուն վրայ, կը խոստովանիմ, բնաւ խօսուիլը չէի լսած։

«—Ժամանակ չունիմ երկար բացատրութիւններ տալու քեզի, պատասխանեց ինծի. գիտցիր միայն թէ Հէքռէօ Թագաւորը այն վեհապետներուն վերջինն է որ, երրորդ դարուն մէջ, իշխեց Քմլըրներու ընդարձակ կայսրութեան վրայ։

«—Քմլըրնե՞րը, գոչեցի, ո՞վ է այդ ժողովուրդը...

«Հայրս պահ մը լռութիւն պահեց։

«—Թերեւս ոչ մէկ ազգ այնքան զօրաւոր և այնքան մեծ եղաւ, յարեց հանդիսաւոր կերպով, այս մարդերն, այժմ տրուկ վիճակի հասած, ստացան գիտութեան գաղտնիքներն՝ անոնց առաջին տարերքը մինչեւ մեզ հասնելէ առաջ։

«Յետոյ, յանկարծ կենալով, իբր թէ իր ուզածէն աւելի խօսած ըլլար.

«—Թող զիս, սիրելի տղայ, պէտք ունիմ առանձին մնալու։

«Եւ երբ, այս արձակումէն տխրաբեկ, գլուխս կը ծռէի, քովս եկաւ, և երկու ձեռներս իրեններուն մէջ առնելով.

«—Մտիկ ըրէ, ըսաւ. անհասկնալի հիմա խելքդ գլուխդ մանչ մըն ես, պէտք է որ բացարձակ վստահութիւն ունենամ վրադ։ Կը ճանչնամ սիրտդ, բարի և վեհանձն է։ Կը սիրես մայրդ, այնպէս չէ՞։

«—Կը սիրեմ մի՛... կեանքս անոր տալու աստիճան։

«—Լաւ։ Աւելի պիտի ընծայեմ քեզ իրեն ապացուցանելու քու սէրդ ու անձնուիրութիւնդ։ Կարելի է որ այս առիթ...

«Կը թոթովէր իբր թէ արտասանելիք խօսքերը չափազանց ծանր ըլլային։

«—Աւարտեցէք, գոչեցի, մայրս վտա՞նգ մը կ'սպառնայ ուրեմն։

«—Ոչ, յարեց աշխուժով, բայց դուն ապագային պիտի հասկնաս թէ կիներուն միտքն այնպէս է որ ամեն ազդեցութիւններ անոնց վրայ չափազանցութեան կը հասնին... Մեծ բարեկամութիւնը զոր մայրդ կը տածէ իմ վրաս վիշտ պիտի բերէ իրեն... անհրաժեշտ հարկ մը ուժէ չեմ կրնար խուսափիլ...

«Հօրս երեսը կը նայէի սարսափով մը զոր չէի ջանար ծածկել իսկ։ Նշմարեց արդեօք և փութաց ըսել զիս ապահովելու համար.

«—Տես, դուն ալ կը սարսափիս... լաւագոյն կը համարիմ ամեն բան ըսել, գիտնալով որ մօրմէդ աւելի զօրաւոր ես... պիտի մեկնիմ...

«—Մեկնի՞լ... ի՞նչ... լքել մեզ՞...

«—Աղ ինչ խոշոր բառ։ Շատ ծանր շահերու համար որ թէ՝ ձեր ապագային և թէ գիտութեան պիտի նպաստէ, պարտաւոր եմ ժամանակ մը հեռանալ Ֆրանսայէ։

«Ափիբերան եղած էի։ Հայրս երբէք դուրս չէր ելլեր, նոյն իսկ մեր բնակարանէն։

«—Եւ ո՞ւր կ'երթաք։

«—Հեռու, շատ հեռու, երկիր մը որուն անունն իսկ հաւանօրէն անծանօթ է քեզի... ի Չինաստան... Քամպոճ...

«Պէտք է ըսեմ թէ ինծի համար բոլորովին անծանօթ էին այս անուններ։

«—Քանի մը օր ետքը օտարական մը պիտի գայ. անոր հետ պիտի մեկնիմ։ Նախ կարեւոր զբաղումներ ունիմ որք ժամանակ մը Փարիզ վար պիտի դնեն զիս, յետոյ պիտի նաւարկեմ։ Աւասիկ քեզի ըսելիքս։ Մայրդ կամաց կամաց պատրաստէ այս անհրաժեշտ բաժանումին։ Կրնամ վստահիլ քու վրադ, այնպէս չէ՞, զաւակս։

«Արցունքներովս պատասխանեցի իրեն. և սակայն այն աստիճան յարգանք կը ներշնչէր ինծ որ չջանացի իսկ իր որոշումին հակառակելու։ Ընդհակառակն, հպարտութիւն մը զգացի ընդունելով մխիթարիչի այն դերը զոր կը յանձնէր ինծ։

«Աւա՜ղ, այն ատեն չէի ենթադրեր որ այդ օրուընէ մեզ համար պիտի սկսէր շարք մը աղէտներու և վիշտերու որք մայրս դերեզման պիտի տանէին և զիս ալ անձնասպանութեան։

«Անոր խուցը վազեց և երկար ատեն փակուած մնաց անոր հետ։ Ի՞նչ ըսաւ հօրս։ Ի՞նչ բացատրութիւններ կրցաւ ստանալ անկէ։ Չկրցայ գուշակել։

«Բայց երբ մայրս իմ քովս եկաւ, աչուըները ուռեցած էին արցունքէ, և հեծկլտուքներէ խեղդուելով, պահ մը չկրցաւ խօսիլ։

«Վերջապէս, իմ գգուանքներուն շնորհիւ գտնելով իր պաղարիւնութիւնը, ըսաւ.

«—Իմ սիրելի Մարսիալս, մի՛ կարծեր որ իրաւունք ունիմ ամենափոքր յանդիմանութիւն ուղղելու այն մարդուն որ իր կեանքը վսեմ գործի մը տուաւ։ Աւա՜ղ, այս ընտրեալ հոգիները պարտականութիւններ կը ստեղծեն որք մեզ համար բաւական պատճառներ չունին. բայց հօրդ խիղճը չի կրնար զինքը խաբել։

«—Ուրեմն պիտի մեկնի, թող պիտի տա՞ք։

(Շարունակելի)

մօտերս ռուսական փոխառութիւն մը պիտի կնքուի, և կը հաստատէ թէ կայսերական գանձին մէջ գտնուած ոսկին շատ քիչ պակաս է քան անցեալ տարւոյ քանակութիւնն, և թէ ո՛չ հիմա ո՛չ ալ մօտաւոր ապագայի մէջ պէտք կայ հասարակութեան դիմելու նոր փոխառութեան մը համար։

ԻՏԱԼԻԱ.—Միացեալ Նահանգաց նաւային ցոյցէն ետ դարձող իտալեան նաւախումբն հրաման ընդունած է Մարզի առջև կենալու։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ Ի ՇՈՒԷՏ.—Գերմանիոյ Կայսրը Կոթէնպուրկ հասաւ ի Շուէտ, և ընդունուեցաւ Շուէտի գահաժառանգին կողմէ, և երկուքը մէկէն Հոհէնցոլլէրն զրահանաւով ի Հէլլինկպերկ գացին, ուր Ոսկար Թագաւորին հետ որսի ելաւ, և յետոյ Տանցիկ դարձաւ։

ՍԻԱՄ.—Ֆրանսական պատուիրակ Պ. Լը Միռ դը Վիլէռ իւր պահանջումները չափաւորած ըլլալով, կ'ըսուի թէ Սիամի և Ֆրանսայի միջև համաձայնութիւն մը տեղի կ'ունենայ ի մօտոյ։

ՔՈՐՆԷԼԻՈՒՍ ՀԷՐՑԻ վրայ բժշկական նոր քննութիւն մը կատարել տուաւ անգլ. կառավարութիւնն, ի խնդրոյ ֆրանսական կառավարութեան, և պատասխանեց թէ Հէրց փոխադրուելու վիճակի մէջ չէ։ Ուրեմն վէպ մ'էր Ֆիկառոյի պատմածը թէ անուանի հիւանդն արդէն Ֆրանսա եկեր է և Ամերիկա երթալ կը պատրաստուի։ Իւր կինն և զաւակները միայն եկեր են Ֆրանսա։

ՌՈՒՍ ԶՐԱՀԱՒՈՐ ԸՆԿՂՄԱՆ.—Փեթերպուրկի պաշտօնական օրագիրը կը հաստատէ Ռուսալկա զրահաւորին անհետանալը ու կ'ըսէ թէ յարդ գտնել կարելի եղած չէ։ Չգիտցուիր թէ ինչպէս ընկղմեցաւ։ Մէջը կային 12 սպայք և 100 նաւաստի։ Պ. Կառնօ, աղէտն իմանալուն պէս, ցաւակցական հեռագիր ղրկեց Զարին ի Քոբէնհակ։ Ֆրանսայի ծովային նախարարն ևս ցաւակցութիւն յայտնեց Ռուսիոյ ծովային նախարարին։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

ԼՍԱԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Բերայի Նարեկեան վարժարանին տեղ՝ Ազն. Լսաեան Եղբարց բարերար[illegible]

[illegible]

տուեալ և ընդհանրապէս այն գծով ճամբորդող անձանց։

Միւս կողմէ, տեղային կառավարութեան և վանուց մատակարարութեան կանխահոգ մտադրութեամբ և հոգածութեամբ, ճամբուն կանոնաւորութեան և ապահովութեան համար ամեն միջոցներ ի գործ դրուած ըլլալով, տարակոյս չկայ թէ տարւոյս այս գեղեցիկ եղանակին մէջ շատեր պիտի օգտուին ընծայեալ պատեհութենէն, բարեպաշտական պարտաւորութիւն մը կատարելու, որ միանգամայն զուարճալի և կազդուրիչ ուղևորութեան մը ձևով կը ներկայանայ։

Ջարսանճաքի և Չմշկածագի միացեալ վիճակաց փոխ-առաջնորդ կարգուած է Արժ. Խորէն վարդապետ Շահնազարեան, Միաբան Ս. Կարապետի վանուց Մշոյ։ Տ. Խորէն վարդապետ այդ պաշտօնն ընդունած ըլլալով, ի մօտոյ իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղևորի։

Կրօնական Ժողովն վաղը ի նիստ պիտի գումարի ի Պատրիարքարան։

Քաղաքական Ժողովն ու Տնտեսական Խորհուրդն ալ չորեքշաբթի օրը Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ։

ՀԱՆԴԷՍ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԵՆՈՎՔ ԷՖԷՆՏԻ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆԻ

Հանգուցեալ Ենովք էֆ. Տէմիրճիպաշեանի յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը կատարուեցաւ երէկ մեծ շքով ի Եէնիգիւղ։

Ժամ 2 ուկէսէն սկսեալ յուղարկաւորք հետզհետէ հասան գիւղ Ս. Եկեղեցի, հայ և օտարազգի, առաքինազարդ հանգուցելոյն նկատմամբ ունեցած իրենց վերջին պարտաւորութիւնը կատարելու և անոր ազնիւ ընտանեաց յայտնելու համար իրենց ցաւակցական զգացումները։

Նոյն ժամուն սկսաւ Ս. Պատարագն, որ աւարտեցաւ գրեթէ 4ին, յետ որոյ թաղման կարգն սկսաւ կատարուիլ. բաց ի պատարագիչ Գեր. Իզմիրլեան Սրբազանէն, ներկայ էին նաև Գեր. Սիմէոն Սէֆէրեան և Գրիգորիս Յովհաննէսեան արքեպիսկոպոսները, վեց վարդապետք, երեսունի չափ քահանայք, դպիրք և երկու յոյն քահանայք։

Գեր. Մատթէոս Սրբազան խօսեցաւ դամբանականն՝ յայտնեց Տէմիրճիպաշեան գերդաստանի դարեր յառաջ [illegible]

[illegible]

Նուպար էֆ. Տիխմանօղլու և որդիք, Լէօնիտաս պէյ Պալթաճի, Եանքօ պէյ Եուանիտէս ճարտարապետ, Յովհաննէս էֆ. Պոյաճեան, Բարսեղ էֆ. ըՍթամպօլլուեան, Արթին և Յովակիմ էֆ. Սթամպօլլուեան, Քերովբէ էֆ. Սարաֆեան, Յարութիւն էֆ. Զըրաճեան, Միհրան էֆ. Սեթեան, Աճարոն էֆ. Մանուկեան, Եղբարք Թահթապուրունեան, Եղիա էֆ. Շահպազ, Աղեքսանդր էֆ. Փանոսեան, Տիրան էֆ. Աղասեան, Կարապետ էֆ. Բաղտասարեան, Ս. էֆ. Ակնաւուր, Արթաքի էֆ. Ակ[illegible]եան, Տիգրան էֆ. Ծիվէլէկեան, Ղազարոս էֆ. Հովսեան, Յովսէփ էֆ. Եուսուֆեան, Նասիպ էֆ. Դաֆաֆեան, Կարապետ էֆ. Տէրտէնեան, Սրապ էֆ Սիւեան, Յեսու էֆ. Շամտանճեան, Անտոն էֆ. Քըլըճեան, Թադէոս էֆ. Մոլտովաք, Մարքէս էֆ. Ֆրէնկեան, Ջոն էֆ. Հազարեան, Մելիք էֆ. Ղազարոսեան, Վահան էֆ. Մալեզեան, Յարութիւն էֆ. Փիչվիչեան, Յակոբ էֆ. Գուրգէն, Յակոբ էֆ. Յակոբօֆ, Անդրանիկ էֆ. Պէրպէրեան, Ռուբէն և Պետրոս էֆ. Միսաքեան, Յովսէփ էֆ. Զաքըճեան, Գաբրիէլ էֆ. Մեծատուրեան, Յովակիմ էֆ. Յովակիմեան, Տ. Էվէնիքէտէս, տնօրէն Շանժ է վալէօր Պանքայի, Տ. Բոսքալի, Տեարք Միլլէն Միլ, Ավրամ էֆ. Խիտավէրտի, Քօզմէթօ, Լէմ Բռիվիլէճիօ, Նիքօլախտիս, Անտոնիատիս, Զախարիատիս, Պարուխ, Սքիօթի, Տր. Տրաքուլի, Քօզմա Վուչչինօ, Ժ. Պարոձձի և այլք։

Բաց ի հանգուցելոյն ընտանեաց կողմանէ նուիրուած մեծադիր գեղեցկահիւս ծաղկեայ խաչէ մը և ազգականաց ու մերձաւորաց կողմանէ նուիրուած պսակներէ, նուիրած էին նաև օտարազգի նշանաւոր անձանց կողմանէ գեղեցիկ պսակներ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Տրապիզոնի Թիրէպօլը գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Խօժէր Ասաֆ էֆէնտի, գայմագամ Ինէպոլի։

Ինէպոլի գայմագամ անուանեցաւ Իպրահիմ էֆէնտի, գայմագամ Թիրէպօլիի։

Գումուշխանէի Կէրէտէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Խօժէր Սապրի պէյ, գայմագամ Համիտիյէի։

Համիտիյէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ֆուատ պէյ, գայմագամ Թօսիայի։

Թօսիա գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Օսման Նուրի էֆէնտի։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տուեցաւ Հէքքեարիի կառավարիչ Մուսթաֆա Լութֆի փաշայի։

Արհեստական շքադրամ՝ Տօքթ. Օմէքըլլի։

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ.—(Պաշտօնական Զեկոյց) Մինչև ուրբաթ օրուան ժամ 7, հիւանդութեան վերաբերեալ տեղեկութիւնք հրատարակուեցան։ Ուրբաթէն մինչև շաբաթ օրուան ժամ 7, փառք Աստուծոյ, հիւանդանոցին մէջ դէպք ու մահ չէ պատահած։ Սկիւտարի կողմը քոլերայէ երկու դէպք պատահած է, ի Գուզկունճուք մէկ և ի Գասըմ փաշա մէկ։ Ասոնցմէ երեքը մեռած են։ Առաջուան հիւանդներուն առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

* *

Շաբաթ օրուան ժամ 7էն մինչև երէկուան ժամ 7, հիւանդանոցին մէջ, փառք Աստուծոյ, դէպք ու մահ չէ պատահած։ Ազապքափուի մէջ մէկ դէպք պատահած է, ի Խասքէօյ երկու, Կիւմիւշ Սույի կողմը մէկ և ի Պէյքոզ մէկ։ Առջի օրուան վարակեալներէն մին մեռած է ինչպէս նաև ասոնցմէ երկուքը։ Միւս հիւանդներուն առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ.—Երէկի Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակուած է հետևեալ Պաշտօնական Յայտարարութիւնը.

«Այս միջոցիս այլ և այլ տեղերու մէջ քոլերայի հիւանդութիւն կը տեսնուի. թէև առայժմ հիւանդութիւնը թեթև է և սահմանափակ, սակայն, ինչպէս յայտնի է, կառավարութիւնը, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, ուշադրութեամբ ի գործ կը դնէ նախազգուշական և առողջապահական ամեն տեսակ միջոցներ և մանաւանդ թաղապետական իւրաքանչիւր շրջանակի մէջ առողջապահական մարմին մը կազմած է, որպէսզի հիւանդութեան տարածուելուն տեղի չտրուի։ Բժիշկներն, որք պարտականութիւն ունին պահպանելու հանրային առողջութիւնը, պարտին կառավարութեան կողմէ ձեռք առնուած առողջապահական միջոցներուն համաձայն շարժիլ. ուստի յետ այսօրիկ բոլոր բժիշկներն՝ իրենց մասնաւոր կերպով դարմանած հիւանդներուն մէջ եթէ հանդիպին քոլերայէ վարակեալներու և կամ քոլերայի նման նշան ցոյց տալով հիւանդացողներու, պարտաւոր են անմիջապէս իմաց տալ հիւանդին գտնուած տեղւոյն թաղապետական բժշկին և առողջապահական մարմնոյն։ Բժիշկներն եթէ այս մասին թերանան՝ կառավարութեան առջև պատասխանատու պիտի ըլլան։

«Եթէ այն տեղերուն համար, որոց առողջապահական վիճակը կասկածելի է, չըլթայ հաստատուի, բժիշկներն այդ չըլթայէն ազատ են. միայն թէ, որպէս զի քաղաքին մաքուր եղած տեղերն ալ չըլ վարակուին և վտանգի չենթարկուին, բժիշկները պարտին ինքզինքնին ապահելու, գիտութեան օրինաց համաձայն և այդ պարագային մէջ պիտի կրնան, ըստ առաջնոյն, դարմանել իրենց հիւանդները։

«Հետևաբար վերոյգրեալ որոշումը, զոր առողջապահական յանձնաժողովը տուած է հանրային առողջութիւնը պահպանելու նպատակաւ, կը ծանուցուի ի գիտութիւն բոլոր բժշկաց, որպէս զի այս որոշման գործադրութեանը փոյթ տանին։»

—Իզմիրի մէջ սեպտեմբեր 18ին երկու հրեաներ հիւանդացած են, որոցմէ մին մեռած է։ Տէնիզլիի մէջ նորէն հինգ դէպքեր պատահած են։ Առաջուան բռնուածներէն երկու մարդեր մեռած են։

—Պաղտատի մէջ սեպտեմբեր 16էն 18, քոլերայէ երկու մահեր պատահած են։ Սեպտեմբեր 3էն 15, Հըլլէի մէջ՝ 24, սեպտեմբեր 13էն 15, Հինտիյէի մէջ 18 և Քեազիմիյէի, Մէնտիլլիի և Ջէրեմիյէի մէջ՝ 38։

—Պասրայի մէջ սեպտեմբեր 15էն 16, քոլերայի դէպք չէ պատահած։ Իմարիյէի մէջ նորէն քոլերա երևան ելնելով քանի չորս ժամու մէջ երեք դէպքեր պատահած են։

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.—Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Վեհ. Յարութիւն փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է, որ կը բաղկանայ Հեռագրական և Թղթատարական վերատեսուչ Հասան Ալի էֆէնտիէ և Պետական Խորհրդոյ անդամ Էքրէմ ու Զիհա պէյերէ։

ՀԱՄՏԻ ՊԷՅ, տնօրէն կայս. Թանգարանին, շաբաթ օրն Եւրոպայէն մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Քլառֆօռտ, որ արձակուրդով Լոնտոն կը գտնուի, յառաջիկայ շաբաթ կամ կիրակի մայրաքաղաքս կը հասնի Մարսիլիոյ շոգենաւով։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ և Գերմանիոյ միջև վերանորոգեալ առևտրական դաշնագրոյն մէջ ինչ ինչ ապրանքներու համար պէտք եղած բացատրութիւնը տրուած չըլլալով, Բ. Դուռը խորհրդակցութեանց ձեռնարկած և ձեռնհաս պաշտօնատունէն բացատրութիւններ առնելով տեղեկութիւն առած է։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ երրորդ տնօրէն Պ. Վուլֆինկ շաբաթ օրը Ելմտական պաշտօնատունն երթալով խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Նախարար Վեհ. Նազիֆ փաշայի հետ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ դեսպանատունը Արտաքին գործոց Նախարարութեան յանձնած է Գերմանական կառավարութեան կողմէ դատական գործոց համար պատրաստուած վիճակագրութիւն մը։ Արտաքին գործոց Նախարարութիւնը Դատական Նախարարութեան յանձնած է այդ վիճակագրութիւնը։

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇՔ.—[illegible] հաստատութեան Կ. Պոլսոյ ներկայացուցիչը աղերսագիր մը մատուցանելով Բ. Դրան՝ առաջարկած է ինչ ինչ բարեփոխումներ ընել վաճառանիշերու ([illegible]) կանոնագրոյն մէջ՝ առևտրական շահերու պահպանման տեսակէտով։ Առևտրական Նախարարութեան ժողովը, որուն յանձնուած էր այդ աղերսագիր, այս առաջարկն ընդունելի գտած է։ Առևտրական Նախարարութիւնը նոյն ժողովոյ կողմէ այդ առթիւ պատրաստուած տեղեկագիրը մատուցած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, որ յանձնած է զայն Պետական Խորհրդոյ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ գանձը ընդունելու վրայ է տասանորդի տրոց հասոյթները և 200,000 ոսկի գանձած է արդէն։ Նոյնպէս, իր կանոնական վարկի հաշւոյն 200,000 ոսկի ունի Օսմ. կայս. Պանքային մէջ, ինչպէս որոշուած է վերջին պայմանագրոյն զօրութեամբ։ Այս հասոյթներէն զատ, գրեթէ կէս միլիոն ոսկւոյ գումար մը կը գտնուի իր տրամադրութեան ներքև, Թէնպէքիի ընկերութեան հաշուէն։

Այս տեղեկութիւնները հաղորդելով Լ. Հէրալտ, կ'ըսէ թէ Ելմտական գանձը գոհացուցիչ վիճակի մէջ կը գտնուի։

ՀԱՆՔԵՐՈՒ անցեալ տարուան առաջին վեց ամսուան և անտառաց հինգ ամսուան հասոյթն եղած էր 12,035,473 ղրշ., մինչդեռ այս տարւոյն նոյն ամիսներու հասոյթն եղած է 16,124,238 ղրուշ, որ ըսել է չորս միլիոն ղրուշի աւելցութիւն մը։

Պ. ԹՕՍ անուն անձ մը, որ Եւրոպայի մէջ ուսած է արհեստական ձեռքեր ու ոտքեր շինելու արհեստը, մայրաքաղաքս գալով Բ. Դրան դիմած և արտօնութիւն խնդրած է Կ. Պոլսոյ մէջ գործարան մը հաստատելու համար։ Ձեռնհաս իշխանութիւնը նկատողութեան առած է այդ խնդիրը։

ԱՆՏԱՌԱՑ, հանքից և երկրագործական Նախարարութիւնը մտադիր է ի Հալքալը երկրագործական գիշերօթիկ վարժարան մը հաստատել՝ երկրագործական և անասնաբուժական վարժարանի բժշկական մասին աշակերտաց յատկացուելու համար։

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—7 Զիլքատէ 1304 թուական Դրոշմաթուղթի Օրինաց 10րդ յօդուածին տեղ հետևեալ յօդուածը դրուած է, որոյ գործադրութիւնը հրամայուած է կայս. Իրատէով։

Կայս. Ֆէրմանով կազմեալ և կազմուելիք բաժնետէրերէ բաղկացեալ ամեն տեսակ ընկերութեանց թէ առժամեայ և թէ վերջնական բաժնեթուղթերու անուանական դրամագլխէն վճարուած քանակութենէն մէկ անգամուան համար դրոշմաթուղթի տուրք պիտի առնուի՝ մէկ առ հարիւր հաշուով։ Այդ ընկերութեանց կողմէ հրապարակ հանուելիք պարտատոմսերու և առժամեայ կամ վերջնական արժէթուղթերու անուանական քանակութենէն հազարին կէս տուրք պիտի առնուի։

Այն ամեն օտարական ընկերութիւնք, որք օտար երկիրներու մէջ իրենց հրապարակ հանած պարտատոմսերու տուրքը 1308 տարւոյ մարտէն ի վեր չեն վճարած, պիտի կրնան օգտուիլ այն կանոնագրոյ տրամադրութենէն։

Կ. Պոլսոյ Պօրսային մէջ արձանագրեալ և շրջաբերութեան հանուած օտար փոխառութեանց թուղթերէ, պարտատոմսերէ և բաժնեթուղթերէ՝ իրենց անուանական քանակութենէն վճարուած դրամներուն համեմատութեամբ դրոշմաթուղթի տուրք պիտի գանձուի՝ մէկ առ հարիւր հաշուով։ Այն ընկերութիւններէն, որք Դրոշմաթուղթի տուրքէ ազատ ըլլալու պայմանաւ կայս. Ֆէրմանով հաստատուած են և կամ պիտի հաստատուին, ըստ առաջնոյն տուրք չպիտի առնուի՝ իրենց տևողութեան միջոցին մէջ։

Ամեն անանուն ընկերութիւն երբ՝ բաժիններու մասնաւճարներու գանձումն և կամ դրամագլուխն ու պարտատոմսերը Դրոշմաթուղթի Օրէնքէ զերծ եղող ընկերութեան մը հետ միանալով դրամագլուխն աւելնայ, այդ կերպիւ իրենց նախնական դրամագլխին վրայ յաւելեալ մասին համար մէկ առ հարիւր դրոշմաթուղթի տուրք պիտի վճարէ։

Վերոյգրեալ անանուն ընկերութեանց միոյն պայմանաժամն եթէ երկարի և եթէ կայս. կառավարութիւնը պէտք է չը տեսնէ այդ ընկերութիւնը դրոշմաթուղթի տուրքէ զերծ կացուցանելու, այն պարագային մէջ պայմանաժամին աւարտելուն ինչ որ էր նախնական դրամագլխին քանակութիւնն, այդ համեմատութեամբ կրկին անգամ դրոշմաթուղթի տուրք պիտի առնուի, մէկ առ հարիւր հաշուով։

ԸՆԿԻՐԻԷՆ կը գրեն թէ այս տարի ամբողջ նահանգին մէջ հնձոց առատութիւն կայ և տասանորդի տուրքն այս տարի, բաղդատմամբ նախորդ տարւոյ, մեծ յաւելումներով վարձակալութեան տրուած է։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ յունաց Խրիսթոս եկեղեցւոյն եպիսկոպոսն՝ Տ. Երասիմոս, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, անցեալ օր մեռաւ։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ Դրան առողջապահական ճիւղին գեր-նախագահ Ֆէրիգ Հասիպ փաշա մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ է։

ՑՈՅՑ ԲԱՐԵՐԱՐՔ.—Էքաթէրինէ Մավրօմաթի անուն յոյն կին մը, որ անցեալները մեռած էր, իւր կենդանութեանը հարիւր ոսկի թողած է Եէտիգուլէի յունաց հիւանդանոցին։

ՆԱԻԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ.—Երէկ առաւօտ Գարաքէօյի կամուրջին մօտ բաղխում մը տեղի ունեցաւ Մէճիտիյէ շոգենաւին և անգլիական շոգենաւի մը միջև։ Մէճիտիյէ շոգենաւին մէկ կողմի անիւներուն ծածկոյթը խորտակուեցաւ։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ Սևերէկ գաւառակին մէջ ժանտատենդ (Թիֆօ) երևան ելած է, սակայն բարեբաղդաբար մահաբեր չէ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Սեպտեմբեր 11էն 17, մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ 214 մահեր պատահած են, որոց 117ն իսլամ (53 այր, 64 կին), 82ը՝ քրիստոնեայ (44 այր, 38 կին) և 15ը՝ հրեայ (7 այր, 8 կին)։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ Արուեստահանդէսին ճարտարապետ տ'Արօնքօ էֆէնտի արձակուրդով Իտալիա ուղևորած է՝ ընտանիքը մայրաքաղաքս բերելու համար։

ԱՐԿԱԾ.—Առջի օրն ի Պէշիքթաշ Փաշա Մահալլէսի թաղին մէջ տասներութամեայ գեղանի յոյն աղջիկ մը թզենիի մը վրայ ելած էր պտուղ քաղելու, երբ կեցած ճիւղը կոտրելով աղջիկը վար ինկաւ և ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Աղջկան վիճակն անյոյս է կ'ըսուի։

ԳՆՉՈՒՆԵՐ.—Ներքին գործոց նախարարութիւնը շրջաբերական մը ղրկելով ամեն կողմ՝ ծանուցած է որ այն խուժ գնչուներուն, որք հաստատ բնակութիւն մը չունենալով տեղէ տեղ կը թափառին, պէտք է առաջարկել որ հաստատ բնակութեան համար գաւառ մը ընտրեն, և ուր որ ընտրեն՝ հոն արձանագրուին և կատարուին անոնց զինուորագրական գործողութիւնք։ Հակառակ գործողներուն համար ալ օրինական տրամադրութիւնք ի գործ դրուին։

ՎԻՊԱՅԻՆ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Գահիրէի մէջ այժմ շատ կը խօսուի հետաքրքրաշարժ գողութեան մը վրայ, որուն գիւտողն է նոյն քաղքին մէկ ծանօթ ձեռնարկուն։ Տասնըհինգ տարի ետ երթալու է այս ճշմարտապէս վիպային խնդրոյն ծայրը գտնելու համար։ Արդ, տասնըհինգ տարի առաջ, յիշեալ հանրածանօթ ձեռնարկուն, որուն միայն սկզբնատառերը կը յիշուին Մ. Մ..., Իտալիոյ մէջ հինգ տարուան բանտարկութեան կը դատապարտուի յարձակած ըլլալուն բժիշկի մը վրայ, զոր կ'ամբաստանէր թէ պէտք եղած խնամքը չէր տուած իր առաջին կնոջ։ Բանտին մէջ, Մ. Մ... ընկեր մը կ'ունենայ որ տասնըհինգ տարուան բանտարկութեան դատապարտուած էր։ Համբաւաւոր գող մըն էր Մ. Մ...ի այս բանտակիցը։ Ասկէց տասներկու տարի չափ առաջ, Գահիրէի մէջ յանդուգն գողութիւն մը գործուած էր Մուսքիի գոհարեղէններու վաճառատան մէջ։ Խումբ մը գողեր, գիշեր մը, ստորերկրեայ ճամբէ մը, որ կը սկսէր մօտակայ վաճառատունէ մը, կը մտնեն յիշեալ գոհարեղինաց վաճառատունը և դրամարկղը խորտակելով քսանըչորս հազար անգլիական ոսկիի գոհարներ և ուրիշ թանկագին նիւթեր կը գողնան։ Երբեք չգտնուեցան այս նիւթերը։

Արդ, այդ նշանաւոր գողութեան մասնակից էր և Մ. Մ...ի ընկերը, որ կ'երևի թէ, կը յայտնէ անոր գաղտնիքն այն թագստոցին ուր պահուած էին գոհարները, բայց սա պայմանով որ, երբ ազատ արձակուի, և յիշեալ հարստութիւնը ձեռք անցունէ, ամեն երեք հարիւր ֆրանքի գումար մը տայ գողին կնոջն ու զաւկներուն։ Մինչ այս մինչ այն Մ. Մ... կ'ելլէ բանտէն՝ պատժին պայմանաժամն աւարտելէ ետք, այսինքն տասն տասներկու տարի առաջ, և կը սկսի մեծամեծ գործերու ձեռնարկել և այսօր շատ բարեկեցիկ վիճակի մէջ կը գտնուի։ Կ'երևայ թէ, բանտէն ելլելուն պէս, շունչը գանձին թագստոցն առած էր և քիչ քիչ ծախած էր թանկագին նիւթերը։

Բայց եկու տես որ համբաւաւոր գողն ալ, պայմանաժամն աւարտելով, կը սկսի արձակ օդ ծծել, և մեծ ցաւով կ'իմանայ թէ Մ. Մ... չէր բռնած իր խոստումն, որ էր 300 ֆրանք տալ իր կնոջը։ Անմիջապէս անոր կը դիմէ և 8000 անգլ. ոսկի կը պահանջէ ձեռնարկուէն որ կը ստիպուի զիջանիլ։ Բայց յիշեալ գումարը կանխիկ չի վճարուիր, այլ իտալական պանքաներու վրայ քաշուած փոխանակագրերով։ Այլ և այլ պատճառներով, այս փոխանակագրերէ մէկ քանին ետ դարձած ըլլալով անվճար, նախկին գողը գործը կ'երթայ կը յայտնէ ոստիկանութեան։

Եւ ահա այս պատճառաւ է որ Մ. Մ... նորէն ծակը կը գտնուի հիմակ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ Է
ԲԱՆԱՒՈՐ ԵՒ ԳՐԱՒՈՐ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԱՄԲՈՂՋ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔԸ
Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ

Ա. ՏԱՐԻ.—1-10 եւ 1-50 ամբողջական Թուոց մշակութիւն եւ այդ սահմանին մէջ ամբողջ մասը առնել. գին 4 ղրուշ

Բ. ՏԱՐԻ.—1-100 ամբողջական Թուոց մշակութիւն, մաս առնել եւ 1/2 1/3 1/5 1/10 հասարակ կոտորակներու մշակութիւն. գին 3 ղրուշ

Գ. ՏԱՐԻ.—1-1000 ամբողջ Թիւ, 0,1, 0,01 0,001 տասնորդական կոտորակ եւ գիծ անկիւններ բառանկիւններու վրայ ծանօթութիւն. գին 3½ ղրուշ

Դ. ՏԱՐԻ.—Անսահման Թիւեր —Մեթրական դրութիւն — կեանքի հանգամանքներու համեմատ ծանօթութիւն, ընդարձակ տասնորդական կոտորակ —Երկրաչափութիւն մակերեւոյթի կանոնաւոր եւ անկանոն ձեւերու հաշիւ. գին 4 ղրուշ

Ե. եւ Զ. ՏԱՐԻ.—Նախորդ չորս տարիներու լրացուցիչ մասն է, կը պատրաստէ թէ՛ գրահաշուի եւ թէ՛ գործնական կեանքի,—Երկրաչափութենէն բոլոր մակերեւոյթի եւ ծաւալի հաշիւներ բազմաթիւ գործնական եւ գծագրական խնդիրներով. գին 7 ղրուշ

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։
Հասցէ Արիստակէս Յ. Պօյաճեան Օրթաքէօյ։
Թիւ 816 1—6

ՀԵՌԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՄՈՆԶԱ, 1 Հոկտ.—Ումպէրդօ Թագաւոր Միլան գացած միջոցին, ձին սահեցաւ ինկաւ, բայց Թագաւորին բան մը չեղաւ, և նոյն ձիով շարունակեց ճամբան։

ՓԱՐԻԶ.—Սոլէյլ կը հերքէ այն լուր թէ Փարիզի կոմսին որդի Օրլէանու դուքը ռուս իշխանուհւոյ մը հետ պիտի նշանուի։

—Մարոքի կառավարութիւնն, հակառակ Տէրութեանց գործակալներուն գիտողութեան, որոշեր է Դեկտ. 9է անդին դադրեցնել ցորենի արտածումը Մարոքէ։

ՊԱՆԿՔՈՔ.—Զրոյց կայ թէ Ֆրանսա Սիամի ծովածոցէն կղզի մը Ռուսիոյ պիտի տայ նաւային կայան ընելու։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ հանքատէրաց դաշնակցութիւնն յայտարարութիւն մը հրատարակելով ծանոյց թէ աւուրչէքներու զեղչում մը անխուսափելի է։ Հանքատէրաց մասնախումբ մը համաձայնութիւն գոյացնելու համար պիտի բանակցի հանքագործ բանուորներուն հետ։ Հանքագործներուն դաշնակցութիւնն ի Չէսթըրֆիլտ որոշեց մերժել այս խորհրդակցութիւնը։

ԱԹԷՆՔ.—Լաւրիոնի մօտ հին քաղաքի մը ամբողջովին երևան ելնելուն լուրը չափազանց է։ Բայց և այնպէս, եղած գիւտը շահեկան է յոյժ։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 20 Սեպտեմբեր

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՔ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	109 ¾
3 » Փարիզի »	22 97

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ գոց. [Միաց. Դ. Սէրի]		24 07½
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	24 06½

Կէս օրին		24 06
Թամփրամը Օսմանիէ, եօլ'ի եօլմայ		— —
» » Ժամ Տ?ին		— —

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՐԺԷՔՆԵՐ

Փախառութիւն ... Մ.		54 25
» ... Բ. »		34
» ... »		25 10

ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹ

Սոսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	— —
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	7 24
Պանք տը Փօնս	» »	3 —
Օսմ. Շաննէ է փայէօ	» »	2 40
Րէժի	Օսմ. Ոսկի	16 24
Թրամուէյ	» »	782 %
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ	» »	310
Րումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	[illegible]9 37
Բամնեթօյթ Լաւրիոնի		35

ԸՆԹԱՑԻԿ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 17
Անգլիական ոսկի	»	110 08
Մարք Գերմանական ոսկի		1[illegible]7 18
Մճէտիյէ	»	90 6
Քրիմիզ	»	51 15
Իւպլ Թղթադրամ	»	8 73
Մէծ. արծաթ (տարբ.)	»	107 39
Մանր արծաթ	»	103
Մէթալիք	»	97
Թասֆիյէ	»	— —
ցակոս Ղալաթիոյ Սանկարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 30 Սեպտեմբեր

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	98 37
» » 4 1/2 %	104 35
Օսմանեան ըօնսօլիտէ Սէրի Դ.	22 47
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	487 50
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	— —
Օսմանեան Երկաթուղի	89 25
» Րէժիի բաժնեթուղթ	380
Պանք Օթօման	583 12
Քրէտի Լիօնէ	736 25
Իտալական Ռանթ 5 %	83 87
Եգիպտական միացեալ	515 31
Չէք Լանտրայի վրայ	25 225
Օսմանիէ (Օսմանեան ըօնսօլիտէ)	400 93

ԼՈՆՏՈՆ, 30 Սեպտեմբեր

Անգլ. ըօնսօլիտէ	98 06
Օսմ. » Սէրի Դ.	22 06
» » » Ա.	54 25
» » » Բ.	34
» » » Գ.	33 37
Օսմ. փոխառութիւն 1871	100 25
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	98
Պանք Օթօման	13 25
Այտընի երկաթուղի	11 50
Գասապայի երկաթուղի	11 %
Եգիպտական միացեալ (Ունիֆիյէ)	101 87
» առանձ. (բրիվիլէժիէ, 1890)	— —
Տօմանիայ (փոխառ. Թօյիլօ)	103 50
Չիլիական 5 %	35 50
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 412

ՊԵՐԼԻՆ, 30 Սեպտեմբեր

Օսմանեան Երկաթուղի	86
Օսմ. Րէժի	—
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 230
» Փարիզի »	80 25

ՎԻԷՆՆԱ, 30 Սեպտեմբեր

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 70
» Փարիզի »	50 7
Օսմանեան Րէժիի բաժնեթուղթ	188 70
» Երկաթուղի	49 50

ԶՕՂՐԱՖԻՕՆ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

Ցոյն կրթական հաստատութեանց Բերայի վրայ չենք մէն ալ աւելցաւ, Զօղրաֆիոն նորակառոյց վարժարանը, որոյ [illegible]

[illegible]

են։ Պարզ թէեւ, բայց շատ խելացի յաւելում մը եղած է ջերմաչափին վրայ, տաք օդը գետնէն կը բղխի, կայծեր որք աւելի թեթեւ են օդէն, բնականաբար օդին վերին մասանց մէջ կը բարձրանան, գարշահոտութիւններէ զերծ պահելու համար սենեակները ձեղունի երբեւ դրուած են կազանցքներ։

* * *

Գրասեղանները. — Պաւերայէն բերել տրուած են. մինչ ցարդ հնարուածներու կատարելագործեալը կրնայ նկատուիլ. իւրաքանչիւր հասակի (ո՛չ տարիքի) համար տարբեր մեծութիւններով են. Նստարանները շարժուն են. աշակերտները չի պիտի ծռին, որովհետեւ գրասեղանի բարձրութիւնը իրենց կուրծքը կը հասնի, մէկ խօսքով բնանալու դիւրութիւն չի պիտի ունենան եւ ողնաշարնին չպիտի ծռին. հատը գլուխ 20 ֆրանք կը հաշուի արժէքը։

ՄԵԾԱՐԵՆՑ

ՊԱՃԱՐԱԽՏԵՐՆ

Ի ԹՈՒՐՔԻԱ

Կ'իմանանք թէ անտառաց, հանքաց եւ երկրագործութեան Նախարար Վսեմ. Սէլիմ Մելհամէ էֆէնտիի ճարտար նախաձեռնութեամբ՝ պաճարախտերը բառնալու յատուկ ծրագիր մը մատուցուեր է նախարարաց խորհուրդին։

Այս լուր այնու մանաւանդ ուրախառիթ է զի պաճարախտերը պարբերաբար մեծ կորուստներ կը պատճառեն ամէն տեսակ արջառներու հօտերուն ի Թուրքիա եւ ծանրապէս կը վնասեն երկրին անասնական բարօրութեան զարգացմանը։

Ծոյանի ըլլալով անխոնջ եռանդն Սէլիմ Մելհամէ էֆէնտիի եւ փորձառութիւնն այն բարեփոխութիւններուն զոր մանաւանդ ստացած է Օսմ. Հանրային պարտուց վարչութեան ընդհանուր տնօրէնի պաշտօնին մէջ, համոզուած ենք որ յիշեալ ծրագիր կը պարունակէ բոլոր անհրաժեշտ տրամադրութիւնները՝ պաճարախտերու վարակումէն հօտերը զերծ պահելու համար։

Այս առթիւ, չհեռանալով [illegible] չենք համարիր ձեռնհաս իշխանութիւններուն ուշադրութիւնն հրաւիրել կացութեան մը վրայ որ, մեր գաւառացիներուն համար, կը ծանրացնէ պաճարախտերու աղէտալի հետեւանքները։ Այն է պակասն երկրագործական ապահովագրութեան մը, որ միայն կրնայ իւրաքանչիւր մարդու համար աննշան համեմատութիւններու իջեցնել այն վնասները զորս երկրագործներն եւ հօտերու տէրերը տակաւին կրնան հաւաքաբար կրել պաճարախտերու երեսէն, եւ ասիկա՝ հակառակ այն առողջապահիկ միջոցներուն զորս անասնաբուժական գիտութիւնը կրնայ անօրինել այս մասին։

Գալով երկրագործական ապահո- [illegible]

մանաւանդ բազմաթիւ յաճախորդներ՝ արդէն իսկ պատրաստ կը գտնուին խուժելու համար մեր երկրին մէջ հիմնուելիք երկրագործական ապահովագրութեան ընկերութեան մը դրասենեակները։

Գալով այսօրինակ ձեռնարկի մը տալիք լաւագոյն ձեւին, թէեւ մենք միշտ համոզուած ըլլանք այս տեսակ ձեռնարկներու մէջ անհատական նախաձեռնութեան փրկարար սկզբունքին գործադրման օգուտներուն, ընդհակառակը բնաւ անպատեհութիւն չե՞նք տեսներ որ պետութիւնը կանխէ անհատական նախաձեռնութիւնը որ դժբախտաբար կ'երեւի թէ շատ ծոյլ է իր պարտականութեան կիրարկման մէջ։ Արդէն նոյնն եղած է երկրագործական վարկի կազմակերպման համար որուն ամենէն յաջող տիպարն առաջին անգամ՝ օսմ. կառավարութիւնը կրցաւ յօրինել, հաստատելով երկրագործական դրամատունն ի Թուրքիա։

Միւնոյն շարժառիթները, որք որ դարպասուցին այս հաստատութեան ձեւամբ կայս. կառավարութեան եւ միենոյն պատճառները որք ապահովեցին անոր անհերքելի յաջողութիւնը, գոյութիւն ունին՝ ձեռնհաս իշխանութեանց ուշադրութիւնն հրաւիրելու համար ի Թուրքիա երկրագործական ապահովագրութիւն մը հաստատելու օգտակարութեանն ու կարեւորութեանը վրայ, մինչեւ որ անհատական ձեռնարկութիւնը, պէտք այս օրինակէն քաջալերուելով, անձամբ մղուած մտնէ՛ ի մեծ շահ երկրին հողագործութեան։

Իսկ գալով այս ծրագրին իրագործման հասնելու համար պէտք եղած գործնական միջոցներուն, ոչ միայն յոյժ յաջող երկրագործական պանքայի մը հաստատման համար եղածները, այլ եւ այս պանքային գոյութիւնն եւ ունեցած դրամագլուխները թոյլ պիտի տան Սէլիմ Մելհամէ էֆէնտիի՝ ուսումնասիրելու ամբողջութիւնն այն միջոցներուն որք սահմանուած են ընդմիշտ բառնալու անդարմանելի չարիքները զորս պաճարախտերը կը պատճառեն գաւառներու մէջ, մէկ օրուան եւ երբեմն քանի մը ժամուան մէջ ջնջելով տաժանագին աշխատանքի մը պտուղը եւ տառապալի տարիներու շարքի մը յոյսերն համակ։

(Առեւտրական Լրաբեր)

ՄԵՐ ՎԱՆՔԵՐԸ

ՕԴԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Դպրոցական արձակուրդը կ'արտօնէր մեզ՝ պահ մը թողուլ քաղաքի ժխորն եւ ազդակի մթնոլորտն ու երթալ հովտի մոռցուած անկիւնը, բնութեան կոյս հողին վրայ պաղ եւ վճիտ աղբիւրի մը քով, մաքուր եւ անխառն օդի մէջ, հոգւոյ եւ սրտի անդորրութիւնը վայելել եւ կազդուրել մեր մաշած առողջութիւնը. խորհուրդ հարցուցինք մեր ոչ-բժիշկ բարեկամաց եւ ցոյց տուին մեզ վանքերն իբր ամենէն հանգստաւէտ եւ օգտաւէտ վայրերն՝ ուր կենաց պէտքերու հետ խառն կը գտնուի կրօնական մխիթարութիւնը։ Հաւատացինք եւ օգոստոս 5ին մեր ընտանեկան փոքրիկ կարաւանը ճամբայ կ'ելլէր դէպի Լուսաւորչայ վանք։

Քաղաքէն դէպի արեւելեան հարաւ երկու ժամ հեռի է այս հին եւ մեծահռչակ մենաստանը՝ բլուր մը սարահարթին վրայ շինուած. խրաւամբ գեղեցկագիր եւ օդաւոր, ընդարձակ պարիսպ մը կ'ապահովէ 20էն աւելի սենեակներ որք եկեղեցւոյ շուրջը կը շարուին. ոչ թէ միաբաններու խուցեր, այլ ուխտաւորներու յատուկ բնակավայր կամ հիւրանոցի մը [illegible] են, ուր գաւառացիք քաղաքացիք ամիսներով ժամանակ կ'անցունեն տարւոյ երեք եղանակաց մէջ։

Մեզ համար առաջին վայրկեանէն պատրանքը կը սկսէր։ Մենաստանի մէջ՝ մենութեան փնտռողը տեսակաճառ մը կը գտնէր իւր առջեւ. կեանքը հոն էր իւր բոլոր խոլ զուարթութեան մէջ. ամէն սեռ եւ տարիքէ մարդիկ կ'եռան չորս կողմ. քաղաքը զոր մեր ետեւ ձգած կը կարծէինք, փոխուած հոս եկած էր իւր ազնուական եւ ամենէն հանգստաւոր շրջերէն մասն մէջ։

Հերձելով մեզ դիմագրաւող այս մարդկային հօսանքը, գնացինք տեղ մը գրաւել այս ընդարձակ հաստատութեան մէջ. բայց ո՞ւր է վանքը. քահանան եկեղեցւոյ մէջ պաշտօն կը կատարէ եւ ուխտաւորք զուարճութեան նոր եղանակներ կը ծրագրեն. խումբ մը արդէն պարտէզը նստած Բաքոսը կը փառաբանէ, ուրիշներ շուրջ պար բռնած՝ ճարտար նուագածուի մը ներշնչած աւիւնին ներքեւ արիւն քրտինք կը թափեն։ Իսկ աւելի լուրջ եւ գլուխ տուր մասը Բոշբոշան (ձորակ մը) իջած են եւ ատենէ դուրս տակաւին բազմութիւն մը կայ, որ վանքին պարիսպները կը չափէ։ Երեկոյ է, ոգեւորութիւնը վերին աստիճանին հասած է, սենեակները մէն մի նուագահանդէսներ են այժմ, որոց մէջ անուշ եւ զողանջող ձայները միացած, աններդաշնակ եւ խենէշ եղանակներով օդը կը պղծեն, որ մանաւանդ սուրբ է Լուսաւորչի գերեզմանի շուրջն. յոգնութիւն չկայ. մինչեւ լոյս կը պտտին եւ կը ճչեն, ամօթ համարելով ընդհատել զուարճութիւնը որ շաբաթ մը վերջ պարտանայ նիւթ պիտի լինի իրենց։

Իսկ ի՞նչ կ'ընես դու, որ մենութիւն եւ խաղաղ կեանք կը փնտռես. մի կողմէ այն ականջ խլացնող աղմուկները, միւս կողմէ մժեղներու անվերջ այցելութիւնը, որ ամբողջ մարմինդ կը ծակծկեն, քնա-ցի՛ր, եթէ կրնաս. ահա օդափոխութիւն։

Հինգ օր՝ որ հինգ դարու չափ տեւեց, կրելով այս կամաւոր տանջանքը՝ որ մեղմանալու բնաւ երեւոյթ չունէր, հրաժեշտ տալով վանահօր, գնացինք հեռաւոր վանքի մը մէջ ապաստանարան փնտռել։ Սակայն մեր վանքերը ամէն տեղ միեւնոյն վիճակը կը ներկայացնեն։ Հաճելի զբօսավայրեր, ուր ընկերութեան բարեկեցիկ դասը կ'երթայ հանգիստ խնդրել։

Ահա, մանաւանդ Աստուածածնի տօնին առթիւ, որոյ անունով կառուցուած է վանքն ու եկեղեցին, ստուար բազմութիւն մը լեցուած կար, կատարեալ ցուցահանդէս մը՝ որոյ մէջ երիտասարդք իրենց պարերը, կիներ իրենց զարդերը եւ պչրանքները, մեծատունք իրենց ճոխ սեղանները եւ գինեսէրք իրենց արբեցութեան չափազանցութիւնները ի հանդէս կը բերէին։

Մխիթարութիւն մը միայն զոր ունեցանք Կարմիր վանուց մէջ, 9-10 աշակերտի ներկայութիւնն էր, որ նորընծայ վանահօր Արժ. Տ. Կորիւն վարդապետի անձնուէր ջանից եւ հոգածութեան շնորհիւ լաւ ապագայ մը կը խոստանան։ Այցելեցինք Բասենի Ս. Աստուածածնի վանքն եւս, ուր աշխարհիկ կեանքը իւր բոլոր հրապոյրները ունէր, այնչափ կարեւոր կեդրոնի մը մէջ, ընդ խնամօք Տ. Տիմոթէոս վարդապետ Արամեանի, որոյ անձի եւ բարի տրամադրութեանց մասին լաւ տպաւորութիւններ ունեցաք, ժառանգաւորաց դպրոց մը ի՞նչ մեծ եւ բարերար օգուտներ կրնար ունենալ. վիճակիս Առաջնորդ Գեր. Ղեւոնդ Սրբազանի յատուկ ուշադրութեանը կը յանձնենք այս կարեւոր կէտը։

Գ. Լ.

Կարին
4 սեպտեմբեր

ՀՈՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

ՓՇՐԱՆՔՆԵՐ

ԵՐԿՐԱՄԱՐ

Գիտէք թէ ո՞վ եղած է առաջին անգամ հողը վարողը. — Մա՞րդը. — Ո՛չ. — Երկրամարը։

Երկրամարը, հողի անդրաշրջնեցեան վարողը ու հողագործութեան նախապատմական արօրը եղած է։ Այս անձնուէր, աշխատասէր ու ծեր պարտիզպանը մինչեւ չի մեռնի՝ հողը խոպան չպիտի դառնայ։

Հողագործներէ վերջը պիտի մեռնի երկրամարը։

Երկրամարը որդ մ'է. կը գտնուի բարեբեր ու խոնաւ հողերու մէջ. հողերու պարարտութիւնը ցուցնող նշանն է. ուր որ երկրամար գտնուի՛ հոն ամեն բոյս կը մշակուի։

Երկրամարի մարմինն է կլոր, երկու ծայրերը աստիճանաբար կը նրբանան, գոյնն է կարմրագոյն, երկայնութիւնը 20 հարիւրորդամեթրի կը հասնի. բերանը մարմնոյն առաջին մասին վրայ կը գտնուի, խաչաձեւի երկու կողմերուն վրայ երեք զոյգ գեղձեր կը գտնուին, որք մեծ քանակութեամբ կրածխատ կ'արտադրեն. այս որդը երկու շրթունքներ ունի որոց վերինը դէպ ի առաջ երկարած է պատիճի նման. այս շրթունքով կենդանին կը փորէ հողը։

Երկրամարը հողերու մէջ կը բնակի, հոն նկուղներ կը փորէ, իր բնակարանի ծակը կը գոցէ տերեւներով. իր սնունդը հողին մէջ կը գտնէ, հողը կ'ուտէ, մէջը գտնուած գործարանաւոր նիւթերու մէկ մասը կը ծծէ, մնացածը դուրս կուտայ։ Տերեւները, մանաւանդ կէս չորցած տերեւները շատ կը սիրէ։

Երբ հողի երեսը տեսնէք՝ պզտիկ հողի գէզեր, խլուրդներու ծակերու բերանը գիզուած հողերու ճիշդ մանրանկարին պէս, վստահ եղէք թէ երկրամարերու գործն է. հողի խորերը սուզած բուսահողերը այսպէս միշտ երկրիս երեսը կը հանեն, բարակ փոշիի վերածելով, եւ երբ անձրեւներ տեղան, հողի երեսը գիզուած փոշեկոյտերը, անձրեւի ջուրերուն խառնուելով կը տարածուին դաշտերու վրայ եւ հողերը հաւասարապէս կը բարեբերցնեն։

Անտառներու մէջ թափած տերեւները երկրամարերու արտադրած փոշեկոյտերով կը ծածկուին, կը փտին եւ կը պատրաստուի այսպէս բուսահողը։ Երկրամարեր բուսահողի թթուութիւնն ալ կ'աւելցնեն։

Կատարեալ կերպով հողը կը փորեն, կը հերկեն. բուսահողը խորերէն երկրի երեսը կը հանեն եւ օդի հետ հաղորդակցութեան կը դնեն, վերջապէս, թէկուզ արմատներու ու տունկերու աճումն կը պատրաստեն։

Հողի վրայ թափթփած բուսական մնացորդներ կը կրեն իրենց բնակարաններուն մէջ, կը պատռեն, կ'ուտեն ու կը մարսեն, աւելորդները դուրս կուտան, աղիքներու ու միզային ճամբաներով որ կը խառնուի դարձեալ հողին, աւելորդներով խառնուած հողը կը կազմէ ճոխ բուսահող մը, այս բուսահողը սեւ գոյն մ'ունի, որ գրեթէ ամեն տեղ սովորական թանձրութեամբ մը կը պատէ երկիրս։

Մարգագետիններու գեղեցիկ տեսքը, միօրինակ կանանչութիւնն այս օգտակար որդերուն կը պարտինք։

Բուսական հողը ա՛լ կը ծածկէ երկրիս երեսը, քանի՜ քանի՜ անգամներ երկրամարներու փորէն անցած է ու քիչ տարիներու մէջ քանի քանի անգամներ ալ պիտի անցնի. երկրամարերու աշխատութիւնը յաւիտենական կրկնութիւն մը պիտի ըլլայ։ Ինչպէս Տարվին ըսած է, մարդուն ամենէն հին ու թանկագին գիւտերէն մին է արօրը, բայց այս գիւտէն շատ առաջ հողը կը մշակուէր կանոնաւոր կերպով երկրամարերէ եւ չի պիտի դադրի տակաւին յաւիտեանս։

Սիրենք երկրամարը, ջանացնենք եթէ կարելի է, իւր պզտիկութեամբը մեծ ծառայութիւններ կը մատուցանէ հողին, հողագործին ու մարդուն։

ԳԱՐԵԳԻՆ Գ. ՄԵԾԱՏՈՒՐԵԱՆ

Կը ծանուցուի թէ Տօքթ. Վահրամ Ց. Թորգոմեանի Բերայի մէջ ունեցած մասնաւոր դարմանատունը փոխադրուած է Բերա, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑԻ վրայ թիւ 96 ընդարձակ տունն, ուր հինգշաբթիէ եւ կիրակիէ զատ ամեն օր հիւանդ կ'ընդունուի ժամը 7էն 10 ը. թ. 766 8—24

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆԻ

Բնական զերընտիր ոճ, շահեկան նիւթեր, աստիճանական բաշխում, մաքուր ու դիւրըմբռնելի լեզու՝ մասնաւոր առաւելութիւններն են այս դասագրքին։

Իսկ պարունակութիւնն է բազմակողմանի. 1. Շարադրութեան եւ նամակագրութեան հիմնական կանոններ, 2. Ընդլայնելի նիւթերու նախագիծեր, 3. Վայելչաբանական, շարադասական; լեզուագիտական գիտելիք, խոյցեր եւ վարժութիւններ, 4. Տեսարաններ եւ պատկերներ շարադրելու օրինակներ եւ նկարագրութիւններ, 5. Նախադասութեանց եւ բառերու կապակցութեան վրայ հրահանգներ եւ որ ի կարգին։

Դասատուաց եւ առանձին ուսանողաց համար յօրինուած է նաեւ ԲԱՆԱԼԻ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՅԵԼՉԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆԻ։

Կեդրոնատեղին է թիւ 11, Ծագուպեան խան, Պահճէ Գափու։ Կը գտնուի նաեւ բոլոր գրավաճառաց քով։ Թիւ 654 11—20

ՄԻՍՔԷԹ

Երուանդ եւ ընկերաց խնամքով այս անգամ զուտ խաղողէ պատրաստուած եւ ո՛ր եւ է վնասակար նիւթերէ բոլորովին զերծ լինելով ստամոքսը զօրացնելու եւ ախորժակ բանալու առթի ձեռնդն համար բժշկաց կողմանէ իսկ անմ' արգիլուած օղին եւ մաստիքան՝ ՄԻՍՔԷԹ մաքրութեամբ եւ կնքեալ շիշերով ու որոշեալ գնով՝ ի վաճառ հանուած են հետեւեալ տեղերը։ Ի Ղալաթիա սոմ. Փանքալթի կարգը Եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի խանին տակ Միսքէթի մթերանոցը եւ մայրաքաղաքիս հանրածանօթ գինետուները։ Բերայի նշանաւոր զարեջրատուները։ Ղալաթիա Դոմինիօն խանին մէջ Պօղոս աղայի ճաշարանը։ Վօյվօտա փողոց թիւ 9, Քիւրքճիլէր փողոց Խաչիկ աղայի թիւ 27 ճաշարանը։ Սանտըգճըլար փողոց Արթին աղայի թիւ 199 գրօսարանը։ Մահմուտ փողոց թիւ 111 Մակազէն Ռիւս խանութը։ Թօփխանէ ծխավաճառ Եանիի թիւ 1 խանութը։ Կամուրջին վրայ Վօսփորի շոգենաւերուն նաւամատոյցը Մեթէֆանի հանի Դօսթիի խանութը։ Եէնի Ճամիլքի նաւամատոյցին դէմ թիւ 12. ի Պոլիս Հաճօբուլօ խանի կից Մէհմէտ փաշա խան թիւ 14։ Մեծ Շուկայ Մանիֆաքաճըլար փողոց Թօքմաքլեանի թիւ 29 ճաշարանը Բերա Հաճօբուլօ չուխայի մէջ թիւ 10։ Ղալաթա Սէրայի կից թիւ 57։ Ղալաթա Սէրայի դէմը փողոցը Քրիւօֆի թիւ 6 խանութը։ Հալէպ Նաքըշըի մէջ Օննիկ աղայի ճաշարանը, Մեծ փողոց շաքարավաճառ Հաճի Սալիմ աղայի թիւ 54 խանութը, Թաքսիմ Պաշի Սերոբէ Անանեանի թիւ 40 մթերանոցը։ Ի Գում-գաբու Ստամիոն ճաշատնի նպարավաճառ Հաճի Միհրան աղայի թիւ 21 խանութը։ Ի Լանկա, Թուլումպա Մէյտան Մաքսուտ աղայի թիւ 113 գրօսարանը։

Հետզհետէ բացուելիք մթերանոցներն ալ պիտի ծանուցուին կարգաւ։ 691

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ՊԷՏՍ ՆԱԽԱԿՐԹԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ
Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Աշխատասիրեաց ԳԷ. [illegible]
Գին 4 1/2.—Կեդրոնատեղի Պայլանճ Գրատուն։
606 2—6

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ, ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

[illegible] խան, [illegible] թիւ 4։ Ամեն օր ժամը 7 1/2 էն 12, բայց ամ. եւ տօն օրերէ։

Սոյն գրասենեակի ամօրինութիւնը ընծեռած է այն ամեն կանխատես միջոցներն եւ ձեռնհաս անձանց աջակցութիւնն, որոց օժանդակութեամբ

ԿԸ ԽՄԲԱԳՐԷ օսմ. հայ. յուն. գաղ. անգլ. գերմ. ռուս. իտալ. սպան. եփրայեց. եւ պուլղ. լեզուօք դատական, առեւտրական եւ այլ ամեն կարգի եւ տեսակի գրութիւններ, ինչպէս են. ագերսագիր, լահիա, քոնթրաթօ, ծանուցագիր, մուրհակ, յօդուած-եւլն։

ԿԸ ԹԱՐԳՄԱՆԷ յիշեալ լեզուօք խմբագրեալ ամեն կարգի եւ տեսակի գրութիւններ, որ լեզուի որ կը պահանջուի։

ԿԸ ԿԱՐԳԱԴՐԷ շփոթ եւ կնճռալից հաշիւներ. տոմարակալութեան դրութեամբ կը վերածէ անկարգ տոմարները. այցելու պաշտօնէի հանգամանօք կ'ստանձնէ գրասենեակաց հաշուական գործեր։

Գաղտնապահութիւն, ճշգապահութիւն, չափաւորութիւն երաշխաւորեալ։ 27 59—60

[illegible] ՕՃԱՌԱԿ
[illegible] 3 [illegible] 1883
[illegible]
[illegible]
ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ
[illegible]

Ի Լ Ա Ն

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի շահանէտէ՝ այր՝ նաճագ միւլթէնէվվի տագիգին գարարը գալմըշ մահը րումինին 22ինճի չարշընպէհ կիւնի վիրիլէճէկինտէն, թալիպ օլանլարըն եեվմը մէզքիւրտէ սաաթ 6ատա նիհայէթ 8է գատար Խազինէի ճէլիլէյի միւշարիւլէյհաաէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

16 Իլուլ 309 3—3

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Րումէլիի երկաթուղեաց պարտատոմսերուն 142րդ վիճակահանութեան պարգեւները

1 Հոկտ. 1893

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
680 857	300 000	243 549	1 250	352.227	1,000	1.377,372	1,000
971,706	25,000	429 630	»	352 229	»	1,388,143	»
251,281	10 000	542 025	»	429 629	»	1,391,522	»
680 860	»	630 475	»	506.661	»	1.443.780	»
97 589	2,000	730 269	»	557,340	»	1.499 730	»
202 001	»	1,310 588	»	630.471	»	1 518 500	»
217.566	»	1 517,116	»	630 472	»	1,634.419	»
519 869	»	1,697 286	»	630,473	»	1,697 289	»
929 062	»	1 866,157	»	747.772	»	1 773 258	»
939 572	»	34 814	1.000	788.841	»	1 851 244	»
173 593	1 250	62 074	»	886.448	»	1.918.871	»
211,646	»	102 494	»	1,070,168	»		
235.788	»	174.952	»	1,264,932	»		

400 ֆրանք շահող թիւեր

17,206	173,592	308,287	615 952	949·186	1,195,945	1.402,417	1,526,033	1,737,393
7	4	8	3	7	1,206,601	8	4	4
8	5	9	4	8	2	9	5	5
9	174,951	90	5	9	3	20	1,526,146	1,773,256
10	3	352,226	630 474	90	4	1,422,151	7	7
23,221	4	8	655,181	971,707	5	2	8	9
2	5	30	2	8	1,211,721	3	9	60
3	183,786	364,346	3	9	2	4	50	1,789,526
4	7	7	4	10	3	5	1,551,146	7
5	8	8	5	979,931	4	1,424,561	7	8
23 416	9	9	679,456	2	5	2	8	9
7	90	50	7	3	1,213,506	3	9	30
8	198,286	428,056	8	4	7	4	50	1,812,831
9	7	7	9	5	8	5	1,563,551	2
20	8	8	60	1,050,591	9	1,436,336	2	3
34,811	9	9	680,856	2	10	7	3	4
2	90	60	8	3	1,264,931	8	4	5
3	202,002	429,626	9	4	3	9	5	1,851,241
5	3	7	726,306	5	4	40	1,580,841	2
62,071	4	8	7	1,059,521	5	1,443,776	2	3
2	5	430,091	8	2	1,307,051	7	3	5
3	211,647	2	9	3	2	8	4	1,866,156
5	8	3	10	4	3	9	5	8
65,436	9	4	730,266	5	4	1,466,486	1,584,446	9
7	50	5	7	1,060,126	5	7	7	60
8	211,731	506,662	8	7	1,308,546	8	8	1 866,746
9	2	3	70	8	7	9	9	7
40	3	4	741 246	9	8	90	50	8
73,621	4	5	7	30	9	1,470,881	1·596,016	9
2	5	519,866	8	1,070,166	50	2	7	50
3	217,567	7	9	7	1,310,556	3	8	1,900,696
4	8	8	50	9	7	4	9	7
5	9	70	747 771	70	9	5	20	8
97,586	70	520,111	3	1 075,186	60	1,482,056	1,625,186	9
7	223,211	2	4	7	1,312,066	7	7	700
8	2	3	5	8	7	8	8	1,917,096
90	3	4	749,921	9	8	9	9	7
102,491	4	5	2	90	9	60	90	8
2	5	542,021	3	1,094,031	70	1,495,951	1,634,416	9
3	235,786	2	4	2	1,325,581	2	7	100
5	7	3	5	3	2	3	8	1,918,872
134,626	9	4	776,295	4	3	4	20	3
7	90	548,571	7	5	4	5	1,654,116	4
8	243,546	2	8	1,116,181	5	1,499,726	7	5
9	7	3	9	2	1,326,336	7	8	1,961,291
30	8	4	300	3	7	8	9	2
160,061	50	5	788,842	4	8	9	20	3
2	251,282	556,756	3	5	9	1,517,117	1,674,786	4
3	3	7	4	1,137,211	40	8	7	5
4	4	8	5	2	1,377,371	9	8	1,963,216
5	5	9	886,446	3	3	20	9	7
169,601	265,616	60	7	4	4	1,518,496	90	8
2	7	557,336	9	5	5	7	1,686,061	9
3	8	7	50	1,192,441	1,388,141	8	2	20
4	9	8	929,061	2	2	9	3	
5	20	9	3	3	4	1,524,291	4	
172,996	270,886	566 646	4	4	5	2	5	
7	7	7	5	5	1,391 521	3	1,697,287	
8	8	8	939,571	1,195,941	3	4	8	
9	9	9	3	2	4	5	90	
173,000	90	50	4	3	5	1,526,031	1,737,391	
173,591	308,286	615,951	5	4	1,402,416	2	2	

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2|14ԻՆ 20 ՍԵՖԷՐ 1310

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ, ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԵՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ. 774

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀՐԴԵՀԻ [illegible]

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. ոսկի 1.000,000 **ՖԻՆԻՔՍ** Հիմնեալ ի Լոնտոն յամի 1782

ՖԻՆԻՔՍ, Հիմնեալ աւաւելքան մի գար յառաջ, առաջ Հրդեհի ապահովագրու. թեան ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետերք Անգլիոյ ամենահարուստ և Համբաւաւոր դրամատէրեր են ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18.000,000 Անգլ. ոսկի ց գումարն զոր ցարդ վճարած է Հրդեհի [illegible] տուց Համար։ 618

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւն կ'ապահովագրէ [illegible] կալուածք, կարասիք և ապրանք յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և [illegible] [illegible], որ ունենալ փաղօք իշխանութիւն [illegible] Հրդեհներուն վրայ վնասներ։

Հ. ՕՒԻԹԱԼ և Ընկ. ընդՀ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց Պ. [illegible], Կամուրջի գէմ, Քօմիսիօն խանի անկիւնը։

Կ. ՍԱՎՐՈՒԵԱՆ և Յ. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

ԹԷՅԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Պոլիս Պաղչէ Գաբու Ճելալպէյ խանի կից Թիւ 10

Այս մթերանոցին մէջ, որ երկար ատենէ ի վեր հաստատուած է, կը վաճառուին Չինաստանի և Ցէյլոնի ամենընտիր թէյերը։ Այս թէյեր աննման են իրենց համով, հոտով և գոյնով։ Դիմողք ամեն կերպիւ գոհ պիտի մնան։ Այս ընկերութիւնը Թուրքիոյ ամեն կողմերու մէջ մասնաճիւղեր ունի և շատ դիւրին է ամեն կողմ գտնել։ Ասոնց կեղծերը չինուած ըլլալով, պէտք է ուշադրութիւն ընել վերոյգրեալ նկարին։ 803 5—60

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Եւ. 20/2 [illegible]

Գշ. 21/3 [illegible]

Դշ. 22/4 [illegible]

Դշ. 22/4 [illegible]

Ու. 23/5 [illegible]

Ցսպ. — Ուրբ. 21/3, [illegible] 405

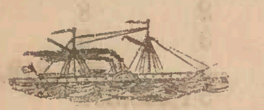

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD) ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

[illegible]

Անուանք	Թոնաչափ	Անուանք	Թոնաչափ
[illegible]	7718	[illegible]	4815
[illegible]	7718	[illegible]	4531
[illegible]	7391	[illegible]	3574
[illegible]	7268	[illegible]	2402
[illegible]	6587	[illegible]	2393
[illegible]	5517	[illegible]	2168
[illegible]	4809	[illegible]	2946
[illegible]	4557	[illegible]	2144
[illegible]	2148	[illegible]	699
[illegible]	4876	[illegible]	1865
[illegible]	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ք. ՃՕԼԻ գործակալ

Thomas C. Joly

Ալիքսիատիս խան Թիւ 40 [illegible] 47

ՔՈՆԵԱՔ ԳՈԹՐՈՆԻ

Ցիշեալ քոնեաքը տարրալուծուելով բժշկական վարժարանին մէջ, աղէկ գտնուեցաւ եւ գեղարուեստից արծաթ շքադրամ մը տրուեցաւ տիրոջը։ Կայս. պալատան հանքային տարրալուծից Պ. Մոռօ, քննելէ ետք յիշեալ քոնեաքը, նպաստաւոր տեղեկագիր տուաւ։ Պ. Պրահամի, Պ. Ծաննի, Մավրոժէնի փաշա, Տքթ. Խորասանճեան, Զամպաքօ փաշա, նոյնպէս քննելով զայն՝ նպաստաւոր տեղեկագիր տուին։

Կեդրոնատեղին Կալաթա, Պէօյիւք Խալիլ փաշա խան Թիւ 6, Ֆինճանճըլար Եոքուշի Գոլարիտիի քով. Վէզնէճիլէր Պ. Սթավրօ Քիրեաքիտիի դեղարանը, կամուրջին վրայ Պէօյիւքտէրէի շոգենաւին նաւամատոյցը Սթէֆանաքի ծխավաճառին քով, Պէշիքթաշ Քիլիսէ մէյտանին գազինօճի Ալիքսանին քով եւ ուրիշ ամեն տեղ։ 392

ՌՈՒՍԱԼ Է-ՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՒՌԱՆՍ ՔՈՌՓՈՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4.000.000

Ցարդ Հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և ժամանակաւ առանց որ եւ իցէ ՉԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը Հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Հ. Վ. ՕՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. Պաղչէ Գաբու, Մէյտանճըք սոքաք, Ալիթայ խան. 726

ԿՈՅՐ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻ [illegible]

[illegible] 644

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

1 ՊԱՀՉԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քակուելէ լինաւրի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենատատիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամեն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 114

ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԸՆԻ

ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՄԱԶ. ՆՈՐՈԳԻՉԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER)

Ճերմակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիծ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը։ Գլխու թեփը շուտ մը աներեւոյթ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Այդ փորձը ունեցան ամէնքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ [illegible] չէ, և ամենեւին վնաս մը չըներ։ Թէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կեանքդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը առ Միսիս Ս. Ա. Ալլընի Համաշխարհային մազի նորոգիչէն. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք։ Կը վաճառուի ամեն սափրիչներու, անուշ հոտագործներու և [illegible] դեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառումի Պոլիս Բ. Հ. Քիւչիւքեանէ եղբարց քով, Եէնի Ճամի փողոց, 18, Պոլիս և [illegible] [illegible], Սիւքէջէ Քալ[illegible], Ղալաթիա փոքրաքանակ վաճառումն Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Պոլսոյ կամուրջին գլուխը, 17, եւ Բերայի Մեծ Փողոցը, 158, Փանտիք, բրիտանական դեղարանը և Իզմիր, Հասավճառ, Մեծ Փողոց Թիւ, 433։

ՔԱՈՒՉՈՒԿ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍԹԻՔ)

(ԵՒ ՄԱՆԹՕ ՄՈՒՇԱՄՊԱ

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ՌՈՊԸՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մայրաքաղաքիս մէջ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է, թէ մեր քաուչուկ մուճակները կը գերազանցեն Հրապարակիս վրայ գտնուածները թէ' իրենց ճաշակաւ եւ թէ Հաստատութեան [illegible] չինուածքով։

Այս անգամ մեր յաճախորդաց փափագանաց համեմատ ընտիր բրդեղէն կերպասէ եւ [illegible] բերքէ չինուած խիստ ձեւաւոր և գիմացկուն մանթօ բերել տուած ենք։

Ինչպէս գործարանիս մուճակները նոյնպէս մանթօները ուրիշ գործարաններու չինուածին 2-3ը կը հինցունէ եւ մէջը բնաւ ջուր չառներ։

Մեր մուճակներուն ներսի կողմը, կշիռ մը եւ գուրսի կողմը առիւծի պատկերը դրոշմուած է, եւ կը վաճառուին բոլոր քաուչուկ մուճակ ծախողներու քով։ Իսկ մանթօները օձիքին ներսի կողմը կը գտնուի առիւծի եւ կշիռի նշանները, և կը ծախուի ի կեդրոնատեղին, ինչպէս նաեւ ի Զմիւռնիա Արասթա չուկան, Համըտզատէ Րիֆաթ էֆ. ի քով և ի Սէլանիկ պէղէսթէն Շուկան գաֆաֆ Աճէմ Մեհմէտ Օղլու քով։ Կեդրոնատեղին է, Կ. Պոլիս, Պահչէ Գաբու Գոժամանօղլու խան դրան կից Թիւ 13-14 մթերանոցը։ 800 5—45

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕԴԻ ՕՃԱՌԲՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃԱՐՊԻՆ ԻՒՂ

Իփոֆոսֆիտ ով շաղ ն առատով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՕԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորու ձկան ճարպի իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իփոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճղճմութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, անուշ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

[illegible] ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԸՍ ԵՒ ՀԱՌԻՍ.

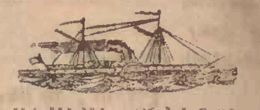

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀՆՏԿԱՍՏԱՆԻ ԵՒ [illegible] [illegible] ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Պաթումի միջեւ [illegible]

«Սիրքասիա» շոգենաւը Հոկտ. 4ին և. րեկոյեան ժամ 4ին (Ր. Ե.) պիտի մեկնի Կ. Պոլսոյ նաւահանգիստէն դէպ ի Նովորոսքի, հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն, Պաթում։

«Արմենիա» շոգենաւը, Հոկտ. 10ին Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Պաթումէն։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք

Բ. » 175 »

[illegible]

[illegible]

Դիմել առ գործակատար ԹԻՒՐՔԻ ՈՐԲՈՒԼ [illegible] 477

[illegible]

Անուանք	Թոնաչափ	Անուանք	Թոնաչափ	Անուանք	Թոնաչափ
[illegible]	2000	[illegible]	1600	[illegible]	3200
[illegible]	3000	[illegible]	5500	[illegible]	1700
[illegible]	4500	[illegible]	2200	[illegible]	1800
[illegible]	2300	[illegible]	1800	[illegible]	1000
[illegible]	3000	[illegible]	2200	[illegible]	2800
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	1400
[illegible]	2200	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3200
[illegible]	2000	[illegible]	1000	[illegible]	3000
[illegible]	2800	[illegible]	1200	[illegible]	3500
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3500
[illegible]	2300	[illegible]	2800	[illegible]	1000
[illegible]	2100	[illegible]	2000	[illegible]	2900
[illegible]	2000	[illegible]	4200	[illegible]	2000
[illegible]	2500	[illegible]	2200	[illegible]	2000
[illegible]	5000	[illegible]	4000	[illegible]	480
[illegible]	2500	[illegible]	4500	[illegible]	3600
[illegible]	3400	[illegible]	3000	[illegible]	1200
[illegible]	2500	[illegible]	1600	[illegible]	2800
[illegible]	2500	[illegible]	3300	[illegible]	900
[illegible]	4800	[illegible]	3600	[illegible]	6000
[illegible]	3300	[illegible]	2000	[illegible]	5000
[illegible]	[illegible]	[illegible]	5100	[illegible]	3600
[illegible]	3000	[illegible]	2000	[illegible]	1000
[illegible]	3200	[illegible]	3000	[illegible]	200
[illegible]	2600	[illegible]	5000	[illegible]	200
[illegible]	[illegible]	[illegible]	4500	[illegible]	140
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1600	[illegible]	120
				[illegible]	5000
				[illegible]	5050
				[illegible]	3100

Իւան շոգենաւը, նաւապետ Ուսըլ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է ամսոյս 24ին և Հոկտ. 8ին աստ կ'սպասուի։

Թրինիտատ շոգենաւը Լիվըրբուլէն աստ կը սպասուի դէպ ի Հոկտ. 9։

[illegible]

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ. [illegible] Թիւ 17-18 [illegible] 409

Արտօնատէր Ս. ՏԱՐՕՍԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ Ֆռանք 8.000.000

Պահեստի դրամ » 6.889.695

Տարեկան հասոյթ » 16.890.344

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ, բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳՐԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՉ

ՏՈՒԼԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանք 6.250.000 Պահեստի դրամ Ֆռանք 2.585.853

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև Թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Այդ նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ. ֆիւզիոն եղած է ուրիշ 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամը է Աւելի քան 100.000.000 Ֆռանք

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ [illegible]

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անմիրատոս խան. 12, 13, 14 369